OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron druku

KURJER ZACHODNI
»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XIX. SOSNOWIEC. NIEDZIELA, 2 WRZEŚNIA 1928 R. Nr. 242.

Prenumerata miesięczna Zł. 3.50. Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553. Cena egzemplarza 20 groszy.

Jaskrawe i celowe kłamstwa prasy niemieckiej

na temat rzekomego oświadczenia marsz. Piłsudskiego.

Berlin, 1-9. (PAT.) Wydawany przez Hugenberga organ nacjonalistów niemieckich „Der Tag", podaje za ukazującym się w Berlinie organem emigracji rosyjskiej „Rul" wiadomość o tem, jakoby marszałek Piłsudski w czasie swego obecnego pobytu w Rumunji miał oświadczyć korespondentowi dziennika „Adweruł", że Polska i Rumunja powołane są do stoczenia w krótkim czasie ciężkich walk ramię przy ramieniu.

Marszałek miał dodać, że każde państwo, które pragnie się uwolnić od propagandy komunistycznej, obowiązane jest popierać Polskę i Rumunję, których zadaniem jest obrona Europy przed zalewem komunistów.

W związku z powyższem doniesieniem, którego cel, sądząc ze źródeł, z których ono pochodzi, jest aż nadto jasny, Polska Agencja telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że marszałek Piłsudski, bawiąc w Rumunji na urlopie wypoczynkowym nikomu żadnego podobnego wywiadu nie udzielał i że wobec tego doniesienie to niema nawet cienia prawdy.

Wielka katastrofa kolejowa.

1 zabity, 1 ranny, 14 wagonów zdruzgotanych.

Warszawa, 1-9. (Tel. wł.) Dzisiaj o g. 5.55 rano na stacji Gorzkowice pomiędzy Częstochową a Piotrkowem wydarzyła się wielka katastrofa kolejowa. Na pociąg węglowy, stojący już na stacji wskutek złego nastawienia zwrotnicy wpadł całą siłą inny pociąg węglowy.

Skutki zderzenia były straszne. 14 wagonów zostało kompletnie zdruzgotanych, 11 zaś potrzaskanych częściowo wykoleiło się, zatarasowując cały tor. Z pośród obsługi kolejowej w czasie katastrofy hamulcowy Dubala poniósł śmierć na miejscu, zaś hamulcowy Bela został ciężko ranny.

Lokomotywa pociągu, który wpadł na drugi pociąg towarowy, została rozbita.

Natychmiast po wypadku na miejsce wysłano dwa pociągi ratownicze z Częstochowy i Piotrkowa. O godz. 7.55 z Warszawy wyjechał nadzwyczajny pociąg ratunkowy, którym wyjechała śledcza komisja kolejowa z urzędnikami Ministerstwa komunikacji i prezesem warszawskiej dyrekcji P. K. P., inż. Bieneckim na czele.

Pociągi pospieszne z Krakowa i Katowic zostały zatrzymane na stacji w Kamińsku, przybyły do Warszawy z 7-godzinnem opóźnieniem.

Bandyci, publiczność, policja

czyli krwawa sensacja na ulicach Wiednia

Warszawa, 1-9. (Tel. wł.) Z Wiednia donoszą: W sobotę w południe na placu Suknera wtargnęli do sklepu jubilerskiego Kivera dwaj zamaskowani bandyci i rzucili się z gumowemi pałkami na właściciela sklepu.

Na krzyk podniesiony przez jubilera nadbiegła pomoc. Widząc to bandyci rzucili się do ucieczki, porzucając częściowo już zrabowane przedmioty.

Wywiązał się spontaniczny pościg, w którym wzięła udział publiczność i policjanci.

Jeden z bandytów uciekł. Drugi trafiony w plecy kulą, widząc, że nie zdoła uciec, odebrał sobie życie.

Okazało się, że bandytą tym jest głośny aktor budapesztański, Gubor Adani.

W czasie pościgu ze strony policjantów padło kilkanaście strzałów, które raniły paru przechodniów.

Całe zajście wywołało w mieście wielkie wrażenie, gromadząc tłumy publiczności przed miejscem napadu.

Spowodowało to zatrzymanie ruchu ulicznego na dwie godziny.

Prezydent Rzeczypospolitej

PRZEDŁUŻY POBYT W SPALE.

Warszawa, 1.9. (Tel. wł.) P. Prezydent Rzeczypospolitej przedłuży swój pobyt urlopowy w Spale i powróci do Warszawy w połowie września.

Obrady klubu B. B.

NAD ZMIANĄ KONSTYTUCJI.

Warszawa, 1-9. (Tel. wł.) W sobotę wieczorem obradowała komisja konstytucyjna klubu B. B. w sprawie projektu zmiany Konstytucji. Obrady nie zostały zakończone, nie przynosząc żadnego pozytywnego wyniku i nosiły charakter informacyjny.

Premjer Bartel

NA BUDOWLACH MIEJSKICH.

Warszawa, 1-9. (AW.) Dziś o godz. 9.30 premjer Bartel w towarzystwie prezydenta m. Warszawy inż. Słomińskiego zwiedził niektóre nowowzniesione budowle miejskie, m. in. wielką piekarnię mechaniczną Warszawy oraz elewator zboża, który jest już prawie na ukończeniu.

Hydroplany polskie

POJADĄ DO RYGI.

Warszawa, 1.9. (Tel. wł.) W pierwszych dniach września udadzą się z Gdyni do Rygi 2 hydroplany celem złożenia wizyty lotnictwu morskiemu Łotwy.

Dowodzić eskadrą hydroplanową będzie gen. Karol Trzaska - Durski, jako szef lotnictwa morskiego.

Rejestracja rzemieślników

odroczona została do 1 października r. b.

Warszawa, 1-9. (AW.) Ministerstwo przemysłu i handlu poleciło odłożyć rejestrację rzemieślników w związku z wyborami do Izb rzemieślniczych do dnia 1 października rb. wobec tego, że nieznaczna część rzemieślników dotychczas się zarejestrowała.

Sądzić należy, że zarządzenie to podyktowane interesem szerokich warstw rzemieślniczych wpłynie na rejestrację.

O pobieranie łapówek

oskarża rząd Rzeszy przemysłowiec Stinnes.

Berlin, 1-9. (Tel. wł.) Przed kilkoma dniami aresztowany został Stinnes junior, syn t. zw. „wielkiego Stinnesa", potężnego przemysłowca. Stinnes junior oskarżony został o rozmaite afery, których miał się dopuścić w swych tranzakcjach.

W czasie wczorajszego przesłuchania złożył sensacyjne zeznanie, oświadczając, że przed pewnym czasem ofiarowano mu skreślenie procesu w sprawie pożyczek wojennych, jeżeli zapłaci 50.000 mk. zł. łapówki francuskiemu bankierowi Calmaux.

Jeden z pośredników paryskiego bankiera miał Stinnesowi dać zapewnienie, że jeżeli zapłaci te 50.000 mk., komisarz państwowy Rzeszy dla administracji spraw pożyczkowych nie dopuści do rozprawy i procesu.

Stinnes jednakże, jak dalej zeznaje, odrzucił propozycję, uważając ją za zwyczajną próbę wymuszenia.

Sędzia śledczy dr. Bruhl zapytał obecnego w czasie przesłuchania komisarza pożyczkowego Heinzmanna, czy sensacyjne zeznanie odpowiada prawdzie. Komisarz Rzeszy oczywiście zaprzeczył.

Lokomotywa parowa bez szyn.

Sensacyjny wynalazek inżyniera perskiego.

Nowy Jork, 1-9. (PAT.) Ahmad Nassery Shahpar, który przed dwoma laty przysłany został przez rząd perski do Stanów Zjednoczonych dla studjowania inżynierji kolejowej uzyskał w biurze patentów Stanów Zjednoczonych patent na wynalazek, który może wywołać przewrót w stosunkach kolejowych całego świata.

Patent ten dotyczy lokomotywy parowej, która posuwa się bez szyn i może ciągnąć w szybkim tempie 10 wagonów, mieszczących po 40 podróżnych.

Lokomotywa z wyglądu podobna jest do traktora.

Łódź chce być

NA LINJI PARYŻ — WARSZAWA.

Warszawa, 1-9. (AW.) Łódzkie organizacje przemysłowe wystosowały do ministra komunikacji protest przeciwko projektowanej zmianie trasy pociągu kurjerskiego Paryż — Warszawa z pominięciem Łodzi. Według nowego projektu trasa linji Poznań — Warszawa miałaby być dla tego pociągu kurjerskiego zmniejszoną o 70 klm. z pominięciem Łodzi.

Czyżby rekord

DŁUGOŚCI LOTU?

Strassburg, 1-9. (PAT.) Lotnicy Arrachort i Rignot, którzy odlecieli dziś rano z Le Bourget w celu pobicia rekordu długości lotu w linji prostej, wylądowali w Strassburgu.

39 narodów

PODPISZE PAKT KELLOGA.

Waszyngton, 1-9. (PAT.) 39 narodów wyraziło już w sposób oficjalny, bądź nieoficjalny zamiar przystąpienia do paktu Kelloga. W dniu wczorajszym otrzymano tu oficjalne zawiadomienia m. in. od Holandji, Szwajcarji, Luxemburga, Panamy i Urugwaju.

PRZEGLĄD PRASY

Masonerja a żydzi.

„Polak - Katolik“ podkreśla, że w łożach masońskich pierwszorzędną rolę odgrywają żydzi.

W ciągu dłuższego czasu organizacje masońskie w Europie i Ameryce nie przyjmowały do swych szeregów żydów. Z powodu nieobecności elementu żydowskiego loże masońskie pierwotnie nie zwalczały z taką jak dziś zawziętością Kościoła Katolickego i ideałów narodowych. W Polsce zaś przedrozbiorowej dzięki nawskroś katolickim tradycjom narodu masonerja nie ujawniała w ciągu dłuższego czasu swych antyreligijnych zapędów.

Napływ żydowstwa do masonerji zagranicą i w Polsce skierował cały rozpęd i zapał tej organizacji do walki z katolicyzmem i narodowością.

W niepodległej Polsce masonerja działa zdaniem „Polaka - Katolika“ pod batutą żydów francuskich, niemieckich i angielskich.

Czy nie będzie propagandą KOMUNIZMU.

W Warszawie — jak wiadomo — są obecnie czynione przygotowania do nakręcenia „Przedwiośnia“ Żeromskiego. Scenarjusz do tego filmu opracowali A. Strug i Anatol Stern. W tej sprawie „Głos Narodu“ zamieszcza następujące uwagi:

Wiadomo, że „Przedwiośnie“, które po ukazaniu się wywołało bardzo ostrą i burzliwą polemikę w prasie i pomiędzy krytykami, zajmuje gorzej niż dwuznaczne stanowisko wobec komunizmu. Jedyną postacią w tej powieści przez autora sympatycznie potraktowaną jest Cezary Baryka, komunista, który na ostatnich kartach powieści prowadzi pochód komunistyczny na Belweder. Współczesność polska namalowana jest w barwach przesadnie ponurych... Dość przypomnieć oszczerczy opis traktowania więźniów przez policję, złośliwą sylwetkę kapłana katolickiego i karykaturalny obraz życia warstwy ziemiańskiej. Wiadomo, że autor przykrem wrażeniem, jakie „Przedwiośnie“ zrobiło — był zaskoczony; jego zamiar był bowiem inny niż wykonanie — w ostatnich tygodniach swego życia pisał drugą część „Przedwiośnia“, która miała przynieść przezwyciężenie komunizmu w polskiej umysłowości. Wspomnieć trzeba nadto, że „Przedwiośnie“ uznali bolszewicy za tak korzystną swych idej propagandę, iż przetłomaczyli je na język rosyjski i rozrzucili po Rosji.

Czy więc należy rozpowszechniać tę powieść na filmie? I czy mistrz loży wolnomularskiej A. Strug i żyd Anatol Stern mogą dać gwarancję, że dzieło to tak dla filmu przerobią, iż nie nie będzie robiło tego przykrego wrażenia, jakie wywołała książka? Mamy co do tego duże wątpliwości.

Zwracamy przytem uwagę ogółu polskiego, że na przemysł kinowy rzucili się u nas niemal wyłącznie żydzi i Polacy, światopoglądem bardzo zbliżeni do p. Struga. Kino jednak odgrywa rolę wychowawczą, tak już doniosłą, że społeczeństwo polskie musi nad tym działem twórczości i propagandy roztaczać jaknajpilniejszą kontrolę.

Trochę cieplej
PRZEPOWIADA PIM.

Warszawa, 1-9. (Tel. wł.) Dziś w całym kraju pogoda zmienna. Dość chłodno. Temperatury od 9 w Zakopanem do 14 w Gdyni. W Warszawie 12, Lwowie 11, Pińsku 13, Gdyni 14, Krakowie i Wilnie 11, Poznaniu 10, Białymstoku i Tarnopolu 12, Kielcach 11, Bydgoszczy 13, Zakopanem 9, Hali Gąsienicowej 2.

Prawdopodobny przebieg pogody na niedzielę:

Zachmurzenie umiarkowane, malejące w całym kraju. Ranek chłodny. Miejscami mgły, potem cieplej, słabe wiatry zachodnie przechodzące następnie w miejscowe i ciszę.

9-ta sesja Ligi Narodów.

Co będzie przedmiotem jej obrad?

Genewa, 1.9. (PAT) W poniedziałek dnia 3-go września o godzinie 11-ej rano w sali reformacyjnej nastąpi otwarcie 9-ej sesji Zgromadzenia Ligi Narodów.

Po przemówieniu przewodniczącego Rady Procope, ministra spraw zagranicznych Finlandji Zgromadzenie przystąpi najpierw do wyboru komisji weryfikacyjnej a następnie do wyboru przewodniczącego.

Po uchwaleniu porządku dziennego obrad i ukonstytuowaniu się komisji zgromadzenie przystąpi do wyboru przewodniczących komisyj oraz 6 wiceprzewodniczących Zgromadzenia.

Dopiero po załatwieniu tych spraw rozpocznie się dyskusja nad sprawozdaniem Rady z działalności Ligi za okres od września 1927 roku.

Jak w latach ubiegłych, tak i w tym roku, należy spodziewać się, że podczas tej dyskusji **poszczególne delegacje zabiorą głos w celu sformułowania swych życzeń lub ewentualnej krytyki organizacji całokształtu działalności Ligi Narodów.**

Po zamknięciu ogólnej dyskusji Zgromadzenie przystąpi do wyboru **trzech członków Rady.**

Wobec cofnięcia przez Hiszpanję wystąpienia swego z Ligi Narodów i biorąc pod uwagę zbiorową propozycję rządów niemieckiego, brytyjskiego i francuskiego zachowania mocy specjalnych przepisów, przyjętych na Zgromadzeniu w roku 1926 należy się spodziewać, **że Hiszpanja zostanie wybrana do Rady Ligi z prawem ponownego wyboru, t. j. z prawem, jakie zostało przyznane Polsce.**

Porządek dzienny obejmuje m. in. sprawy wniesione przez Zgromadzenie poprzednie lub wynikające z decyzji Zgromadzenia z roku 1927 jak np. sprawozdanie Rady w sprawie **konwencji dla zwalczania niewolnictwa, sprawę nowego gmachu Ligi, szereg spraw związanych z kodyfikacją prawa międzynarodowego, zagadnienia alkoholizmu w stosunkach między Ligą Narodów a między narodową organizacją lub instytucją. która została utworzona pod jej protektoratem,** sprawy wniesione przez Radę Ligi i sprawozdania poszczególnych organizacyj technicznych Ligi, **jak raport komitetu dla zwalczania handlu kobietami i dziećmi, raport komitetu ochrony nad dzieckiem, prace komisji współpracy na polu umysłowem i t. d.**

Prócz tego na wniosek Rady Ligi Narodów Zgromadzeniu zostanie przedłożone sprawozdanie z prac komitetu do spraw arbitrażu i bezpieczeństwa, oraz projekt utworzenia w Genewie stacji radjowej Ligi N.

Komu sprzyja fortuna.

40.000 dolarów wygrał Nr. 980.680.

Warszawa, 1.9. (Tel. wł.) W dniu dzisiejszym odbyło się ciągnienie premjowej pożyczki dolarowej.

Premje wygrały następujące numery dolarówek:

40.000 dolarów: nr. 980680.

8.000 dol.: nr. 837374.

3.000 dol.: n-ry: 463523 256388 897037.

1.000 dol.: n-ry: 637754 665031 128081 638308 588229.

500 dol. n-ry: 725597 609267 600018 852182 599339 858804 131336 944316 833213 522838.

100 dol. n-ry: 157989 283521 470441 782007 337358 333126 663103 140730

858621	807393	451340	783689	407363
997629	359438	865018	820941	574920
473336	769536	993858	300163	977693
759703	392343	442348	884628	402127
549967	009541	208960	704415	706524
118563	327049	614430	875209	301622
183925	614633	713484	527416	429612
398343	174233	058031	626455	528962
413752	697111	297934	764248	300474
121373	091771	381938	354518	540982
926763	363711	498958	040469	540797
258866	093596	646303	863061	089635
811458	136540	767853	852767	283338
563700	197859	385556	262441	482103
007551	134330.			

Większość „obcych głosów“ w Stanach Zjednoczonych

padnie za kandydatem na prezydenta Shmidta.

Nowy Jork, 1.9. (PAT) Jak dotychczas można sądzić, głosy obywateli neutralizowanych przy przyszłych wyborach na prezydenta Stanów Zjednoczonych nie pójdą solidarnie, lecz podzielą się między republikanów i demokratów.

Co do polskich głosów, to niewątpliwie większość ich pójdzie za Schmidtem.

Niektóre pisma, jak np. „Dziennik dla wszystkich“ w Buffalo oświadczyły się już za Hooverem.

Włosi, których liczba jest bardzo znaczna częściowo głosować będą za Hooverem jako zwolennikiem prohibicji.

Oczywiście ci Włosi, którzy są gorącemi katolikami, a takich wśród nich jest poważna liczba, **głosować będą za Shmidtem podobnie jak wszyscy bez wyjątku Irlandczycy.**

Niemcy są przychylni Hooverowi. Francuzi, których liczba jest bardzo znikoma, są zażartemi przeciwnikami Hoovera.

Reasumując można powiedzieć, że **większość t. zw. obcych głosów padnie za Shmidtem.**

Katastrofalna powódź w Indjach.

Deszcze trwające 40 godzin bez przerwy.

Londyn, 1-9. — Wskutek obfitych deszczów, **trwających przez 40 godzin bez przerwy, część Indji w okolicy miasta Baroda została nawiedzona katastrofą powodzi.**

Rzeka Wiszwamitra wystąpiła z brzegów, zrywając mosty i zalewając całą okolicę.

Dolna część miasta Baroda pod nazwą Dandie Bazar, została zalana na 1 metr wysokości wodami rzeki.

Około 12.000 mieszkańców musiało opuścić domy i pospieszyć do wyżej położonych części miasta.

Dalszych szczegółów tej katastrofy brak.

Wystawa
SZTUKI BELGIJSKIEJ.

Warszawa, 1-9. (AW.) Dziś o godz. 12 otwarto w „Zachęcie“ wystawę sztuki belgijskiej. Na otwarciu byli obecni premjer Bartel, pełniący obowiązki ministra spraw wewnętrznych, wiceminister Wysocki, poseł belgijski baron de L'Escaille, korpus dyplomatyczny z ambasadorem Laroche na czele. Reprezentowanych było 70 malarzy i 20 rzeźbiarzy. Ogółem wystawiono przeszło 100 eksponatów.

Obrót towarowy
MIĘDZY POLSKĄ I ROSJĄ.

Warszawa, 1.9. (Tel. wł.) W sierpniu przywieziono zostało z Rosji do Polski 1363 wagonów różnych towarów, w tem 1092 wagony rudy żelaznej, z Łotwy zaś do Polski przywieziono 172 wagonów różnych towarów.

Natomiast z Polski do Rosji wywieziono w tym czasie 169 wagonów, przeważnie blachy cynkowej, a do Łotwy 1137 wagonów przeważnie węgla i drzewa.

Czy zagraża nam niewola ekonomiczna?

Aktualne uwagi obywatela.

Jak głoszą ostatnie wiadomości, niedobór w bilansie handlowym za lipiec b. r. wynosi coś około 88 miljonów złotych (wywóz 200 miljonów, — przywóz 280). Przeciętny obywatel Polski zastanowić się musi nad tą liczbą, każdy chciałby otrzymać szczegółowe wyjaśnienie: poszczególne pozycje towarów wywożonych oraz przywożonych. Czego tak dużo sprowadzamy? Czy nie żyjemy nad stan?

Zagadnienie wywozu i przywozu jest dość zawikłane, ale niewątpliwie da się ono uprościć i w jasny przystępny sposób wyłożyć.

Wszyscy doskonale chyba zdajemy sobie sprawę, że do pewnego stopnia jesteśmy jeszcze w niewoli ekonomicznej, a niedobór handlowy coraz bardziej nas w niewolę pogrąża. Każdy więc obywatel powinien sobie postawić pytania: Dokąd będziemy w tej niemoli? Co z wyrobów przemysłowych wyrabiamy już w kraju? Co sprowadzamy? Jak się sprawa „obcego“ towaru przedstawia w naszem środowisku to jest w Zagłębiu?

Przed czterema laty postanowiłem w Sosnowcu nabyć taki drobiazg, jak nożyk kieszonkowy (scyzoryk) pochodzenia krajowego. Obszedłem kilka sklepów — wszędzie pełno scyzoryków ale... zagranicznych. Ogarnął mnie wstyd. Jakto: w Polsce nie wyrabiają? Uwziąłem się. Zagranicznego nie kupię! Nareszcie w jednym podrzędnym sklepiku pokazuje mi kupiec nożyk pochodzenia krajowego o lichym gatunku z napisem... Solingen. Osłupiałem... Solingen?.. w Polsce?... Sprzedający wyjaśnia, że to wyrób pewnego ślusarza z Częstochowy.

Biedny polski ślusarz! Biedny przemyśle polski! Scyzoryk oczywiście kupiłem. Mam go jeszcze dotąd, leży na pamiątkę w miejscu honorowem. Do użytku codziennego nabyłem w następstwie inny, tylko już nie w Sosnowcu ale w Poznaniu.

Nasunęło mi się pytanie, czy w jakimkolwiek z miast np. niemieckich widział ktokolwiek w sklepach nożyki z napisem np. Warszawa — Bieńkowski?

Ze zdumieniem oglądałem w Sosnowcu maleńkie flakoniki, mogące się zmieścić w kieszonce od komizelki, perfum zagranicznych po złotych 10. Niektóre nasze panie żądają podobno tylko perfum francuskich! Czy pomyśli taka osoba, czem my płacimy za ów flakonik? Czy i my wywozimy podobne flakoniki? Czy za nasz towar takiej samej objętości płacą na rynkach zagranicznych podobne sumy?

Wiem, że wywozimy węgiel, naftę, zbożę, bydło, ale co wywozimy z wyrobów przemysłowych? Za maleńki flakonik perfum ileż to węgla trzeba wywieźć!

Od dwóch lat przychodzą do mnie przedstawiciele fabryki szwedzkiej, polecając elektryczny odkurzacz. Dobra rzecz, hygjeniczna. Waży zaledwie kilka kg. cena około 400 zł. (na spłaty coś o 100 zł. drożej). Ciągle odkładam i odmawiam kupna. Gdyby coś podobnego wyrabiali w kraju, kupiłbym natychmiast choćby na spłaty, choćby za pożyczone pieniądze. Gdyby nasz bilans był dodatni — kupiłbym również. Od kupna powstrzymuje mnie jednak zapytanie matematyczne, ile to za owe kilka kg. towaru zagranicznego trzeba wywieźć „naszego“ węgla, ile to trudu, czasu, narzędzi, środków zajmie wydobycie, tego węgla, przewiezienie go, załadowanie na statki...

Czy my ostatecznie coś wywozimy prócz surowców? Czy jesteśmy narodem samodzielnym i samowystarczalnym? Czy jesteśmy tylko „stadem baranów“, które pozwala się strzydz obcym?

Zawiłe sprawy gospodarcze obrotu międzynarodowego sprowadzić można do pewnych podstawowych zasad. Taką naczelną zasadą powinno być zdanie łacińskie: do ut des (daje, abyś i ty dał). Kupię twoje, ale i ty kup moje.

Jarzmo niewoli ekonomicznej wstydem napełnia serca myślących obywateli. Stać się może dla nas przeklętym kamieniem, zagradzającym drogę ku przyszłości.

Jednakże w każdym z nas tkwi głęboka wiara że potrafimy się zdobyć na najwyższe wysiłki i poświęcenia w obronie zagrożonej obecnie samodzielności gospodarczej.

Dr. N.

Polacy na Ukrainie

OPORNI WOBEC TRUCIZNY SOWIECKIEJ.

„Komunist“ charkowski podaje ciekawe szczegóły z życia Polaków na Ukrainie. Jak wiadomo, rząd sowiecki oddawna kładzie szczególny nacisk na prowadzenie agitacji komunistycznej wśród mniejszości polskiej na Ukrainie. Agitacja ta napotyka jednakże na poważne trudności i opór ze strony ludności polskiej, składającej się przeważnie z włościan.

W okręgu Winnickim na Podolu istnieje 15 sowietów rejonowych, z których tylko trzy posiadają specjalnych instruktorów dla mniejszości polskiej, to też bardzo mała liczba Polaków przystępuje do partji. W Żmerynce, gdzie jest ponad tysiąc robotników narodowości polskiej, tylko 40 należy do partji, takie same zjawisko notuje „Komunist“ i z innych okolic Ukrainy Prawobrzeżnej, gdzie znajdują się większe lub mniejsze skupienia Polaków.

Największą przeszkodą do akcji komunistycznej wśród Polaków jest, jak zaznacza „Komunist“, przywiązanie włościan Polskich do kościoła i swego duchowieństwa. Antyreligijna propaganda, podjęta w celu ośmieszenia religji i dyskredytowania kleru, miała skutek wręcz nieoczekiwany — autorytet księży podniósł się jeszcze bardziej.

Litewski karzełek dokucza nietylko Polsce.

Figle urządzane Łotwie przez złośliwego sąsiada.

Jeden z najpoważniejszych demokratycznych dzienników politycznych „Frankf. Ztg.“ zamieszcza obszerną depeszę z Rygi o stanowisku łotewskiem w stosunku do konfliktu polsko-litewskiego.

Korespondent ryski „Frankf. Ztg.“ przychodzi do wniosku, że **Łotwa pragnie istotnie zachować całkowitą neutralność w zatargu polsko-litewskim** że jednakże nie może zachować się całkowicie biernie, ponieważ stanowisko Litwy szkodzi interesom gospodarczym Łotwy.

Najdotkliwiej odczuwa Łotwa **konsekwencje polityki litewskiej w Libawie,** gdyż port libawski już za dawnych czasów był zorjentowany na obsługiwanie Polski i Ukrainy. Litwa przerwała obecnie wszelką komunikację z Libawą i skutkiem tego **doprowadziła ją do zupełnej niemal ruiny.**

Koła gospodarcze Libawy starają się też w ostatnich czasach interwenjować u rządu łotewskiego, by podjął kroki w Lidze Narodów w sprawie kolei Libawa—Romny. Wywołało to wielkie niezadowolenie na Litwie, tem bardziej, że Litwa czuje się obecnie poważnie osamotniona.

Drugim czynnikiem, który jeszcze bardziej zepsuł nastroje litewsko-łotewskie, była **lekceważąca odpowiedź Litwy na propozycję łotewską** co do podjęcia rokowań o łotewsko-litewski traktat handlowy i o zniesienie wiz. Litwa odpowiedziała na tę propozycję, że **ma obecnie ważniejsze rzeczy do załatwienia.**

Odmówienie przez Litwę zniesienia wiz prowadzi w dalszym ciągu do tego, że pociągi idące przez Łotwę do Rosji, są w dalszym ciągu na pół próżne. Litwa odmówiła ułatwień wizowych dla wyjeżdżających na targi międzynarodowe do Rygi.

W kołach łotewskich miał się wobec tego wyłonić nawet **projekt przecięcia przez Łotwę komunikacji kolejowej między Litwą a Łotwą przez Dynaburg,** co odbiłoby się dotkliwie na ruchu kolejowym na linji litewskiej Delsze—Szarle i mogłoby skłonić Litwę do ustępliwości.

Korespondent ryski „Frankf. Ztg.“ kończy depeszę tem, że Litwa zupełnie nie docenia i nie rozumie stanowiska łotewskiego, oraz dla zbytniej nerwowości widzi wszędzie niebezpieczeństwo.

Chwilka przed śmiercią.

TRAGEDJA W PRZESTWORZACH. — NAD ATLANTYKIEM. — OPATRZNOŚĆ CZUWA.

W świeżo wydanej książce „Cwiła przed śmiercią“, popularny pisarz angielski Dawid Masters opisuje szereg prawdziwych zdarzeń o wysoce dramatycznem napięciu, kiedy życie ludzkie wisiało „na włosku“, a bohaterowie wydarzeń przeżywali: chwilę przed śmiercią. Oto kilka tych przygód:

Major - lotnik Shredder postanowił dowieść, że jest rzeczą możliwą wznieść się aeroplanem do wysokości czterdziestu tysięcy stóp. Zaopatrzony w elektrycznie ogrzewaną odzież lotniczą oraz zapas tlenu. lotnik przystąpił do wykonania śmiałego przedsięwzięcia. Wzbijając się wzwyż prawie prostopadle, major niebawem osięgnął wysokość dwudziestu tysięcy stóp, przebył następne dziesięć tysięcy już w znacznie wolniejszem tempie i wreszcie rozpoczął ostatnią fazę swej niebosiężnej podróży. Wchłaniając coraz znaczniejsze ilości tlenu. nieustraszony pilot, z zwiększającym się z każdą minutą trudem, wśród coraz dokuczliwszego zimna, zdobywał wysokość stopa po stopie, gdy wtem dopływ tlenu począł się zmniejszać, aż w pewnej chwili ustał całkowicie. Objawem tym do żywego zaniepokojony, Shredder podniósł okulary, aby zbadać stan rzeczy, lecz w tejże chwili nastąpił ogłuszający wybuch tuż u jego głowy i równocześnie oczy, skutkiem zetknięcia z niezmiernie zimnem powietrzem, zamarzły. Lotnik stracił przytomność... W moment później aparat wiszący w wysokości dziewięciu tysięcy metrów, począł spadać. Z niesamowitą szybkością, posłuszna prawom grawitacji, maszyna leciała ku ziemi, pędząc jak rumak rozszalały, coraz szybciej, ku nieuniknionej strasznej zagładzie. Ale oto stał się cud! Przeraźliwy świst powietrza w samą porę ocucił lotnika, któremu w ostatnim jeszcze momencie udało się opanować aparat i wylądować bez znaczniejszego szwanku.

Kiedy w 1919 r. Anglik Harry Hawker zapowiedział swój przelot nad Atlantykiem z Nowej Fundlandji do [illegible]py, wiadomość ta zelektryzowała ludzi na obu półkulach. Po nieskończenie długiem wyczekiwaniu na korzystną pogodę, Hawker, otrzymawszy wieść o przygotowaniu takiejże Amerykanina, a chcąc wyprzedzić rywala, wystartował pomimo niesprzyjających warunków atmosferycznych. Wkrótce po opuszczeniu brzegów Ameryki samolot wpadł w mroki skłębionych oparów morskich. Hawker, straciwszy orjentację, leciał odtąd na oślep. Tymczasem zapadła noc, wzmógł się ryk wspienionych bałwanów przewalających się z sykiem białych grzebieni. W pewnej chwili motor pod tchnieniem lodowatego chłodu zastygł, zamarło śmigło i aparat począł opadać na wodę. I już z czarnych czeluści wyciągnęły się macki potwora - morza po swoją ofiarę... Nie dziw, że szron, co nocy owej pokrył lotniczy aparat, przylgnął na zawsze do włosów śmiałka, któremu śnił się tytaniczny czyn ujarzmienia Oceanu! Po jakimś czasie na pokładzie statku pasażerskiego „Caledonia“ Hawker powoli odzyskał władze nad zmysłami. Rogata, angielska dusza nie opuściła ziemskiej powłoki lotnika, pomimo jego przydługiej kąpieli w nurtach Atlantyku, mógł więc ciekawym opowiedzieć co to jest: chwila przed śmiercią.

W pamiętnym r. 1918 minuty grozy przeżywał angielski port Dover. W przygotowaniu wielkiej ofenzywy na froncie flandryjskim, boju, który mia zadecydować o ostatecznym wyniku walki narodów, z wielkim pośpiechem i w głębokiej tajemnicy ładowano na statki olbrzymie ilości amunicji. Pięćset zgórą okrętów napełnionych po burty groźnym ładunkiem wojennym, stało stłoczonych w obrębie portu, czekając sygnału odjazdu. Nagle na statku „Glotton“ pojawiły się ogniste języki. Zapaliły się trociny z przyczyn niewyjaśnionych. Groza położenia była jasna dla wszystkich: chwila, a wybuch rozerwie kadłub statku, zasypując port cały gradem pocisków, a wówczas... pięćset okrętów zamieni się w ogniem ziejące wulkany, niosące śmierć i spustoszenie w promieniu dziesiątek mil: zaś tam na odległym froncie dopełnić się może tragedja dziejowa. Lecz czuwała opatrzność i admirał Keys! Bo oto zakotłowała się woda, wzbił się słup piany i dymu i po upływie kilkunastu sekund nad „Glotton‘em“ zabełkotały fale: to celny strzał torpedowca zażegnał grożące niebezpieczeństwo.

Przemycanie ludzi do Ameryki.

PÓŁ MILJONA NIELEGALNYCH IMIGRANTÓW ZA 50 MILJ. DOL.

Rząd St. Zjednoczonych wydaje corocznie pozwolenia na wjazd do kraju pewnej ściśle określonej liczbie imigrantów.

W St. Zjednoczonych co rok wolno osiedlić się mniej więcej 600 tysiącom cudzoziemców, lecz kandydatów jest znacznie więcej i śmiało można przyjąć, iż zgórą pół miljona ludzi dostaje się tam w sposób nielegalny.

Granica amerykańska jest tak długa, iż niepodobna jej upilnować. Istnieje wprawdzie doskonale zorganizowana straż, ale przemytnicy umieją uśpić jej czujność i przeprowadzić imigrantów, zwłaszcza, iż tego rodzaju zajęcie przynosi znaczne dochody, gdyż cena przemyconego przez granicę waha się od 50 do 100 dolarów za osobę.

Najbardziej ożywionym punktem przemytnictwa jest most łączący Detroit w St. Zjedn. z Buffalo w Kanadzie. Na moście tym panuje stale bardzo ożywiony ruch i pomimo ścisłej kontroli przechodzi tamtędy codziennie 500 do 600 imigrantów.

W roku ubiegłym dostało się tą drogą w ciągu jednego dnia 3000 imigrantów rumuńskich, którzy przekupili amerykańskiego oficera policji.

Sprawa wyszła po pewnym czasie na jaw, ale imigrantów nie zdołano już schwytać, zwłaszcza, że w **Stanach Zjedn. niema przymusu meldunkowego** i nikt nie jest obowiązany posiadać paszportu. Na pograniczu meksykańsko-amerykańskiem przemycają imigrantów samolotami.

Przedsiębiorcami są **przeważnie Chińczycy, którzy mają do dyspozycji kilka doskonałych apartów i doświadczonych amerykańskich pilotów.** Samoloty z przemycanymi pasażerami lądują w różnych punktach kraju, często w odległości kilkuset kilometrów od granicy. Wreszcie trzecim najważniejszym punktem nielegalnej imigracji jest wybrzeże Florydy.

Pomiędzy wyspą Kubą a amerykańskim brzegiem kursuje stale wielka liczba okrętów, statków rybackich i łodzi motorowych. Codziennie przedostaje się tamtędy na ziemię amerykańską 300 do 500 osób. Niektórzy rybacy dorobili się znacznego majątku, przewożąc statkami swymi imigrantów z Kuby.

Rok rocznie wpływa do kieszeni przemytników zgórą 50 miljonów dolarów. Jest więc to proceder lepszy i pewniejszy, niż szmugiel alkoholu.

ZYGZAKIEM.

Z letnisk.

Wracają tężsi i od słońca czarni,
Powietrzem, wodą, lasem upojeni;
Z Zakopanego, Krynicy, Jastarni
Ze zdrowiem w piersiach i z pustką w kieszeni.

Wracają mamy, tatusie i dziatki,
Poduszki, kołdry, walizy, toboły...
Tu koszyk grzybów, tam masło i kwiatki...
Każdy jest wesół, szczęśliwy i goły

Wracają, wioząc obraz letnisk miły
I uzdrowienie z żółciowych kamieni,
I kilogramy, które im przybyły,
I tę wspomnianą już pustkę w kieszeni.

Jutro już do szkół powędrują żacy
I liść nas żółty przestraszy szelestem...
Ciężko po słońcu jąć się żmudnej pracy
I żyć jesienią... Przeto smutny jestem.

Ćw.

MIGAWKI.

Gdy ciemno w przedziale.

Na linji Dęblińskiej z tamtej strony Miechowa jest, jak wiadomo, długi i ciemny tunel. Gdy pociąg t. zw. kielecki, dążący do Sosnowca, wpad nie w mroczną czeluść tunelu, to ciemność jest tak wielka, że pasażerowie końca własnego nosa nie widzą. W takiej ciemni nikt nie wie, kto komu wyjmuje portfel z kieszeni, kto kogo całuje, a kto kogo... szczypie.

Gdy pociąg kielecki jechał przez tunel w ub. piątek, zdarzył się w jednym z przedziałów trzeciej klasy bardzo dziwny wypadek.

Wzmiankowanym pociągiem jedzie zazwyczaj bardzo wielu pasażerów, w tem są nie tylko młodzi i przystojni młodzieńcy i dziewice, ale przedewszystkiem handlarki, wiozące z urodzajnych stron ziemi kieleckiej do Zagłębia masło, sery, jaja, kurczęta, gęsi i t. p.

W przedziale trzeciej klasy w ścisku ogromnym siedziała obok młodzieńca dość urodziwa panienka. Pociąg wjechał w tunel. Zrobiło się ciem no. Nagle panieka wrzasnęła z oburzeniem potem rozległo się klaśnięcie, świadczące wymownie, że ktoś komuś wymierzył policzek.

— Ja pana nauczę przyzwoitego za chowania się w wagonie.

Mężczyźni w ciemnościach uśmiechali się, zasię płeć nadobna stanęła po stronie panienki, wyrażając pogardę dla młodzieńca, który nie uszanował spokoju panieńskiego.

Gdy pociąg wybiegł na światło dzienne, panienka wyjaśniła, że obok siedzący młodzieniec uszczypnął ją w łydkę. Oburzenie wśród niewiast doszło do zenitu.

— Smarkacz! Bezczelny! Mleko ma pod nosem. Zawołać konduktora!

Modzieniec tłomaczy się, jak może, że on nic nie winien, że ma sumienie czyste i że jest wogóle bardzo nieśmiały do kobiet. Nikt mu nie wierzył.

Aż tu nagle panienka krzyknęła raz jeszcze donośniej, niż poprzednio.

Oczy skierowały się na nieszczęśliwą łydkę, mówiąc nawiasem bardzo zgrabną.

I cóż się okazało?

Oto pod ławką, na której siedziała młoda para, spoczywała gęś, wędrująca na targ do Sosnowca. Ona to właśnie, a nie młodzieniec szczypała panienkę w łydkę.

Panienka przepraszała młodzieńca bardzo gorąco, poczem zawiązała się żywa rozmowa. a ponieważ jechali razem do Sosnowca, więc, sądząc z rozmaitych nieuchwytnych oznak, może ta znajomość mieć poważne kon sekwencje. A swatem bedzie gęś.

Przed wyborami do Izby przemysł.-handlowej.

Skład Komisyj miejscowych w Zagłębiu Dąbrowskiem.

Zorganizowane przez główną komisję wyborczą miejscowe komisje wyborcze przystąpiły już do pracy. W myśl statutu Izby przemysłowo-handl. komisje miejscowe zbierają i udzielają głównej komisji wszelkich informacyj, niezbędnych do uzupełnienia listy uprawnionych do głosowania, urzędują w czasie wyłożenia listy wyborczej do publicznego przeglądu (w terminie od 28 bm. do 11 października włącznie), udzielają wyborcom informacyj, przyjmują reklamacje itd.

W Zagłębiu Dąbrowskiem ustanowione zostały następujące miejscowe komicje wyborcze:

Obwód I — Sosnowiec: organizator komisji p. Władysław Żukowski, członkowie pp.: Włodzimierz Schön, Alfred Dietel, Franciszek Woźniak ,Maur. Reiner, oraz pięciu zastępców.

Obwód II — Sosnowiec: organizator p. Andrzej Woźniak, członkowie pp.: Ant. Bernadzikiewicz, Stan. Skarbiński, Ber. Tencer, Bron. Garliński oraz pięciu zastępców.

Obwód III — Sosnowiec: organizator p. Józef Mirowski, członkowie pp.: Pawel Kucharski, Józef Saper, Ant. Zawadzki, Winc. Kraupe, oraz pięciu zastępców.

Obwód IV — Będzin: organizator p. Bol. Krupiński, członkowie pp.: Ant. Albiński, Maurycy Sercarz, Stan. Rucinski, Roman Dobrzański, oraz pięciu zastępców.

Obwód V — Będzin: organizator p. Konst. Farjaszewski, członkowie pp.: Herman Noblin, Jakób Gutman, Stan. Knothe i Zenon Salski, oraz pięciu zastępców.

Obwód VI — Będzin: organizator p. L. Rubinlicht, członkowie pp.: Aleks. Machajski, Bened. Misiurski, Iz. Szpigielman, Stefan Łukowski, oraz pięciu zastępców.

Obwód VII — Dąbrowa: organizator p. Wal. Świrtun, członkowie pp. Aleks. Englerd, M. Magierkiewicz, Stan. Strzeszewski, Jan Skarżyński, oraz pięciu zastępców.

Obwód VIII — Zawiercie: organizator p. St. Szymański, członkowie pp.: Jerzy Bauerertz, Stan. Holenderski, Aleks. Erbe, Henryk Berndt, oraz pięciu zastępców.

Obwód IX — Zawiercie: organizator p. Stanisław Bauerertz, członkowie pp.: Eug. Januszewski, Ludw. Brykalski, Józef Szaja Diament, Szczepan Grzybczyk, oraz pięciu zastępców.

Obwód XXVI — Olkusz: organizator p. Witold Otto, członkowie pp.: Paweł Henzoldt, Piotr Skura, Szloma Unger i Stan. Burak, oraz pięciu zastępców.

Co do organizatorów — to obowiązkiem ich jest zorganizowanie komisji, która na pierwszem posiedzeniu swem wybiera przewodniczącego

Kalendarzyk wyborczy.

18 września: Na 10—7 dni przed wyłożeniem listy wyborców komisarz wyborczy podaje do publicznej wiadomości dane wyszczególnione w ust. 2—13.

28 września: Pierwszy dzień wyłożenia spisu wyborców. Pierwszy dzień, w którym można zgłaszać reklamacje. Pierwszy dzień, w którym posiadający prawo wybierania w okręgu Izby więcej niż w jednej grupie kateg. wyborczej lub w obwodzie miejsc. komisji wyb. ma prawo powiadomienia komisji wyborczej, do której grupy, kategorji, względnie komisji wyb. chce być zaliczony.

11 października: Ostatni dzień wyłożenia list wyborczych. Ostatni dzień, w którym można wnosić reklamacje z powodu wpisania osoby nieuprawnionej lub opuszczenia w spisie osoby uprawnionej. Ostatni dzień powiadomienia komisji wyborczej, do której grupy, kategorji, względnie komisji uprawniony chce być zaliczony.

18 października: Ostatni termin zgłoszenia list kandydatów.

27 października: Ostatni termin do rozstrzygania przez G. K. W. reklamacyj oraz zawiadomienia o tej decyzji zainteresowanych. Ostatni termin zawiadomienia o decyzji G. K. W. osób, które nie skorzystały z prawa wyboru grupy, kategorji lub obwodu. Ostatni termin podania do publicznej wiadomości wszystkich ważnych list kandydatów.

29 października: Termin ostateczny ustalania i podpisania przez G. K. W. list uprawnionych do głosowania.

4 listopada: Dzień głosowania.

6 listopada: Protokuł z przebiegu głosowania oraz zestawienia oddanych głosów.

9 listopada: Rozdział mandatów przez G. K. W.

10 listopada: Ogłoszenie wyniku wyborów.

18 listopada: Ostateczny termin składania przez wybranych oświadczeń o przyjęciu i nieprzyjęciu mandatów.

24 listopada: Ostateczny termin wnoszenia do G. K. W. zarzutów przeciw ważności wyborów.

29 listopada: Posiedzenie G. K. W. w sprawie reklamacyj.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

2 NIEDZIELA	Dziś Stefana Kr. W Jutro Eufemji P. Wsch. słońca 4 m. 49 Zach. „ 18 m. 23

Program radjowy

NIEDZIELA 2 WRZEŚNIA.

KATOWICE:

10.15 — Transmisja nabożeństwa z katedry wileńskiej.

12.00 — sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie.

16.00 Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski“ — wygł. p. Władysław Włosik.

17.00 — Koncert popularny z udziałem orkiestry klubu mandolinistów „Halka“ z Roździenia — Szopienic.

18.30 — Rozmaitości.

18.50 — Odczyt z działu: „Radjoamator śląski“ — wygł. p. Karol Miłobędzki.

19.20 — Odczyt organizowany przez LOPP. w Katowicach.

19.45 — Odczyt p. t. „Z wycieczek po Spiszu i Orawie“ — Cz. I — wygł. p. Henryk Dobrowolski.

20.15 — transmisja koncertu wieczornego z Warszawy.

22.00 — sygnał czasu oraz komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, P.A.T. i sportowy.

22.30 — Transmisja muzyki tanecznej

Teatr w Katowicach.

OTWARCIE SEZONU.

W sobotę, dnia 8 września 1928 r. o godzinie 7.30 wieczór odbędzie się w Teatrze Polskim otwarcie sezonu 1928-29. Odegraną będzie opera Stanisława Moniuszki „Hrabina“. Na intencję nowego sezonu odbędzie się tegoż dnia msza św. w kościele Najśw. Panny Marji o godzinie 9 rano. Inauguracyjne przedstawienie dramatu odbędzie się w środę, dnia 12 września o godzinie 7.30 wieczorem. Odegraną będzie wspaniała tragedja P. Corneille'a „Cyd“ w przekładzie St. Wyspiańskiego. Bliższe szczegóły podane będą niebawem.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO.

Sobota, 8 b. r. o godzinie 7.30 otwarcie sezonu 1928-29 „Hrabina“ opera w 3 akt. St. Moniuszki.

Niedziela, 9 b. r. o godzinie 7 „Aida“ opera w 4 akt. J. Verdi'ego.

Wtorek, 11 b. r. o godzinie 7.30 „Faust“ op. K. Gounoda.

Środa, 12 b. r. o godzinie 7.30 „Cyd“ inauguracyjne przedstawienie zespołu dramatycznego.

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie“ — „Huragan“.

Kino „Momus“ — „Bunt krwi i żelaza“ oraz „Kochanka Szamoty“,

Tydzień lotniczy

W SOSNOWCU.

Wczoraj rozpoczął się w Sosnowcu Tydzień lotniczy capstrzykiem z orkiestrą przez miasto do grobu Nieznanego Żołnierza.

Dziś odbędzie się zbiórka uliczna, któ rej przeznaczenie tak jasno i bezpośrednio przemawia do uczuć i rozumu społecznego, iż nad potrzebą ofiarności nie należy się tu długo rozwodzić. O g. 10 r. nabożeństwo w kościele parafjalnym, o 12 w poł. odbędą się loty pasażerskie na polach przy szpitalu na Pekinie. O g. 6 popoł. w cukierni Warszawskiej odbędzie się dancing, z którego dochód przeznaczony jest na L. O. P. P. Co jak co, ale dancing uda się napewno i zgromadzi masę publiczności, chętnej tak rzadkiej w Sosnowcu zabawy.

W przyszłą sobotę 8 bm. w sali teatru miejskiego odbędzie się zabawa pod nazwą „Czarna Kawa“. Rzecz zrozumiała. że prócz kawy będzie wiele urozmaiceń, więc też i ta zabawa ma powodzenie zapewnione.

W niedzielę 9 bm. znowu odbędzie się zbiórka uliczna, oraz o godz. 11 i pół poranek młodzieży w sali kina „Zagłębie“. Popołudniu zaś o godz. 4 niezwykle interesujące pokazy przeciwgazowe na polach szopienickich. Tego samego dnia o godz. 8 wiecz. w sali teatru miejskiego odbędzie się przedstawienie. Dany będzie dramat patrjotyczny pt. „Gwiazda Syberji“.

Podczas całego tygodnia lotniczego od bywać się będą odczyty z dziedziny lotniczo-gazowej. Nalepki na okna są do nabycia w kancelarji L. O. P. P. oraz w sklepach pp. P. Kucharskiego i Czechowskiego przy ul. 3 Maja

× **NA ŁAWĘ SZKOLNĄ.** Wczoraj we wszystkich kościołach w Zagłębiu odbyły się uroczyste nabożeństwa na intencję dziatwy szkół powszechnych, która jutro rozpoczyna już lekcje. Dzieci parami powróciły z kościołów do szkół, gdzie je poinformowano co do jakości podręczników szkolnych, więc już popołudniu rozpoczął się w księgarniach normalny ruch powakacyjny.

Nabożeństwa przed rozpoczęciem roku szkolnego dla młodzieży szkół średnich odbędą się jutro, lekcje zaś rozpoczną się we wtorek.

× **POSIEDZENIE WYDZIAŁU WYKONAWCZEGO** Rady szkolnej powiatowej w Sosnowcu, które się miało odbyć wczoraj popołudniu, do skutku nie doszło z powodu braku quorum.

× **Z WYŻSZYCH KURSÓW NAUCZYCIELSKICH.** W dniu 7 r. b. t. j. w piątek w lokalu seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sosnowcu rozpocznie się nauka na wyższych kursach Nauczycielskich grupy: humanistycznej, przyrodniczo - geograficznej fizyko - matematycznej oraz robót ręcznych i rysunków.

× **SZKOŁA ĆWICZEŃ.** Dzieci zapisane do szkoły ćwiczeń przy państw. seminarjum nauczycielskiem, żeńskiem w Sosnowcu ulica Bracka (Pogoń) zbiorą się dnia 3 września t. j. w poniedziałek o godz. 8 rano w budynku szkolnym, skąd udadzą się na nabożeństwo.

× **SZKOŁA PILOTÓW CYWILNYCH W RADOMIU.** Zarząd główny L. O. P. P. przystępuje do budowy szkoły pilotów cywilnych w Radomiu. Realizatorem zamierzenia jest komitet wojewódzki. Ponieważ koszt budowy szkoły wyniesie zgórą miljon zł. a L. O. P. P. nie posiada takiej sumy, celem zebrania potrzebnego funduszu postanowiono urządzić wielką loterję fantową. W tych dniach komitet wojewódzki wyda miljon losów po 1 zł. Największa wygrana wynosi 150 tysięcy zl. a pozatem są auta, motocykle, narzędzia rolnicze, urządzenia pokojowe, przybory radjowe, sportowe etc. Losy będą do nabycia w Komitetach L. O. P. P., kolekturach państwowych i upoważnionych instytucjach społecznych. Ciągnienie odbędzie się dnia 15 marca 1929 roku.

× **UWADZE CYKLISTÓW.** Ze względu na ujawnienie w ostatnich czasach coraz liczniejszych wypadków jeżdżenia na rowerach po chodnikach i miejscach nie dozwolonych, policja otrzymała nakaz zwracania baczniej uwagi na tego rodzaju rzeczy i winni nieprzestrzegania przepisów będą pociągani do odpowiedzialności karnej.

Zwrot opłat szkolnych

W SZKOŁACH ŚREDNICH ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Piątkowy numer „Monitora Polskiego" zamieszcza okólnik Min. wyznań religijnych i oświecenia publicznego w sprawie wykazu szkół prywatnych, w których nauka uprawnia do zwrotu opłaty szkolnej za rok szk. 1928-29 przez skarb państwa za dzieci funkcjonarjuszów państwowych.

W wykazie tym znajdujemy następujące szkoły Zagłębia: Będzin — gimnazjum męskie. Zgromadzenia kupców„ gimnazjum męskie „Jabne" Stowarz. kupc. gimnaz. żeńskie Wandy Replińskiej; Dąbrowa — gimnazjum żeńskie Leokadji Młodzianowskiej i Emilji Zawidzkiej; Olkusz — gimnazjum żeńskie P. M. S.; Sosnowiec — gimnazjum koedukacyjne Zrzeszenia rodzicielskiego, liceum żeńskie St. Podkajowej, Gimnazjum żeńskie H. Rzadkiewiczowej; Zawiercie — gimnazjum żeńskie Heleny Malczewskiej, gimnazjum męskie Tow. szkół średnich.

× **SĘDZIOWIE POKOJU.** Minist. sprawiedliwości opracowuje projekt rozporządzenia w sprawie sędziów pokoju. Rozporządzenie określa prawa i obowiązki sędziów pokoju. Sędziego pokoju i jego zastępców wybierają mieszkańcy danego okręgu na lat pięć. Zwolnić sędziego pokoju może przed upływem terminu minister sprawiedliwości na własne żądanie sędziego, albo na podstawie uchwały zgromadzenia ogólnego sądu okręgowego. Sędziowie pokoju pełnią swoje czynności bezpłatnie, jednakże za oderwanie od zwykłych swoich zajęć otrzymują odszkodowanie. Stawki odszkodowania uregulowane będą odrębnem rozporządzeniem Minist. sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu.

× **ZAGINIĘCIE CHOREJ UMYSŁOWO.** Nawrot Ignacy, zamieszkały przy ul. Wiejskiej w Zagórzu zawiadomił policję, iż żona jego Józefa, chora umysłowo, zabrawszy z sobą 8-letniego synka Stefana, wyszła przed dwoma dniami z domu i więcej nie wróciła.

× **OŚWIADCZENIE W SPRAWIE M. U. L.** Otrzymujemy następujące pismo: W związku z notatką w nr. 234 „Kurjera Zachodniego" z dn. 25 sierpnia 1928 r., jakoby Miejski Uniw. ludowy w Sosnowcu prowadził akcję o charakterze partyjno-politycznym proszę o umieszczenie poniższego oświadczenia: Miejski Uniwersytet ludowy jest instytucją miejską, utrzymywaną przez Magistrat m. Sosnowca i powołaną do życia na mocy uchwały Rady miejskiej w 1922 r. Zadaniem jego jest w myśl regulaminu wyłącznie praca kulturalno-oświatowa na terenie m. Sosnowca i tylko w tym zakresie akcję swoją M. U. L. prowadzi. Dzięki przychylnemu stanowisku władz miejskich M. U. L. mógł rozszerzyć w ciągu ostatnich dwóch lat zakres działalności poszczególnych swych agend tak, iż liczba słuchaczy ostatnio wynosiła w powszechnej szkole wieczorowej i na kursach specjalnych około 600, podczas gdy w początkach działalności M. U. L. liczta ta nie dochodziła do 80. Zestawienie tych cyfr świadczy najlepiej o zrozumieniu i poparciu prac M. U. L. przez miejscowe społeczeństwo, co jest dostatecznym sprawdzianem konieczności istnienia tego rodzaju instytucji kulturalno-oświatowej.

St. Sieradzki, dyrektor M.U.L.

× **ZE STOWARZYSZENIA KUPCóW I PRZEMYSŁOWCóW W SOSNOWCU** otrzymujemy następujące pismo: W związku z artykułem „Wśród kupców żydowskich, protest Związku kupców samodzielnych", umieszczonym w Nr. 239 z dnia 30 b. m., upraszamy niniejszym uprzejmie o zamieszczenie następującego wyjaśnienia: 1) Zjazd kupiectwa żydowskiego w województwie Kieleckiem zwołany został przez nas zgodnie z instrukcją rady naczelnej kupiectwa żydowskiego w Polsce z dnia 4-8. 1928 L. 1623, która poleciła powołanie reprezentacji ośrodków handlowych na terenie województwa Kieleckiego przez 7 organizacji kupieckich, które też na Zjeździe były reprezentowane. 2) Podział mandatów z ogólnych wyborów nie nastąpił wcale między żadne organizacje kupieckie, lecz tylko między miasta jako ośrodki handlowe na terenie Izby..

O odpowiedni gmach poczty w Sosnowcu.

4000 osób przewija się dziennie przez lokal pocztowy.

Istnieją pewne urzędy państwowe, które mają na celu nietylko przysporzyć państwu dochodów, ale jako bodaj najważniejsze swe zadanie, mają na celu służyć społeczeństwu, gwoli jego wygody. Do takich urzędów zaliczyć trzeba między innemi komunikację pocztową. Poczta istnieje wyłącznie dla wygody publiczności, zaś dochody jakie uzyskuje powinny być obracane na jej usprawnienie. W praktyce jednak niezupełnie się tak dzieje. Jako przykład można przytoczyć Sosnowiec.

Lokal pocztowy w Sosnowcu przypomina raczej kurnik, aniżeli miejsce, **gdzie dokonywują się miljonowe obroty**, dokąd codziennie ściąga setki klijentów. Przerobienie mieszkań urzędników kolejowych i oddanie ich na użytek poczty, mogło być dobrem **prowizorjum na lat kilka.** Tymczasem dotychczas, w ciągu 10 lat, nie uczyniono nic w kierunku zmiany tego prowizorjum.

Jak wygląda poczta sosnowiecka, w jakich warunkach zmuszeni są pracować urzędnicy **pozbawieni odpowiedniego światła i gnieżdżący się w dusznych, ciasnych pokoikach**, jak wygląda ciemnica zwana poczekalnią — nie potrzeba opisywać. Znają ten przybytek dokładnie mieszkańcy Sosnowca, tracący po wiele godzin drogiego czasu, **przestępując z nogi na nogę w długich kolejkach przed okienkami.** Chodzi jedynie o to, czy istotnie dochody, które czerpie poczta w Sosnowcu nie pozwalają na wybudowanie odpowiedniego gmachu? I tutaj, rozpatrzywszy się, dochodzimy do ciekawych wniosków.

Poczta sosnowieckiego daje miesięcznie **czystego zysku około 120.000 zł.** Jest to nie obrót, a **czysty zysk**, który w poprzednich latach wynosił około 90.000 zł. a w roku bieżącym osiągnął cyfrę 120 tys. zł. Rocznie zatem zysk czysty wynosi **1.340.000 zł.** Gdyby tylko część tego przeznaczono **na wybudowanie odpowiedniego gmachu, gmach taki mógłby b. szybko stanąć.**

Dlaczego centralne władze nie chcą do budowy przystąpić — niewiadomo. Pozwolimy sobie tutaj przytoczyć takie fakty tylko, że zniszczony gmach pocztowy we Lwowie **był jednym z pierwszych, który odbudowano.** Toż samo działo się w innych miastach, jak Tarnopolu, Stanisławowie itd.

A teraz zapytaćby się trzeba, czy dyrekcja poczt nie uważa, że **jeden urząd pocztowy na 100.000 miasto to trochę za mało**, jeżeli weźmie się w dodatku pod uwagę, że Sosnowiec rozmieszczony jest **na 48 kilometrach kwadratowych.** Czyż nie skandaliczne są tego rodzaju stosunki, które każą biec kilka kilometrów z peryferji miasta, aby nadać list polecony. Toż to jest strata dobrych kilku godzin czasu. Istnieje jedna filja w Milowicach. To mało. Filje powinny powstać w Sielcu, na Pogoni, Środuli, Starym Sosnowcu. Kraków przy 200.000 mieszkańców **posiada 14 filij** i olbrzymi gmach centralny. Sosnowiec przy 100.000 mieszkańców posiada kurnik zwany szumnie urzędem pocztowym i jedną filję w Milowicach.

Czy dla Sosnowca wystarczający jest jeden lokal pocztowy, chociażby z filją w Milowicach niechaj odpowiedzą cyfry ilustrujące **jednodniowy** obrót na poczcie sosnowieckiej.

W ciągu jednago dnia przyjmuje się przeciętnie 400 przekazów pocztowych, a wypłaca 300; weksli nadesłanych 150, a nadanych 500; **listów poleconych nadanych 1300, nadesłanych 665**; czeków nadanych 200, wypłaconych 70; paczek nadanych 200, nadesłanych 300; telegramów nadanych 200; zwykłych listów nadanych 8200, nadesłanych 16.195.

Do powyższych cyfr dodać trzeba jeszcze rozmównicę telefoniczną międzymiastową, obsługę skrzynek abonamentowych (200), depesz nadanych telefonicznie itp.

Z powyższych cyfr łatwo się zorjentować, że **w ciągu jednego dnia przewija się przez obecny lokal około 4000 osób, z których zapewne znaczna część musi przybyć z Pogoni, Sielca, Środuli, Dębowej Góry, aby nadać list polecony, paczkę, zainkasować weksel, nadać pieniądze itp.** Dodać przytem należy, że poczta obsługuje radjoabonentów, których jest w Sosnowcu 5270 i z których każdy musi przyjść do centrum miasta, aby zapłacić należność.

Niewątpliwie analizując dalej powyższe cyfry możnaby dojść do bardzo ciekawych danych, **ile setek tysięcy godzin zostaje rok rocznie straconych wskutek tego, że cały ruch pocztowy został skoncentrowanym w jedno miejsce.** Nieraz się dzieje przecie tak, że ktoś przychodzi z Pogoni czy Dębowej Góry, zastaje olbrzymią kolejkę przed okienkiem, gdzie ma załatwić sprawę i wyczekawszy się godzinę albo więcej, wraca do domu nic nie załatwiwszy.

Tego rodzaju stosunki na dłuższą metę utrzymać się nie dadzą. Domagać się będziemy nieustannie, **aby odpowiedni gmach pocztowy stanął w centrum miasta, a poszczególne dzielnice otrzymały filje pocztowe.**

Osobnik żerujący na nędzy ludzkiej

został skazany na 10 miesięcy więzienia.

Sąd okręgowy w Sosnowcu rozpoznał sprawę pisarza gminy Mierzęcice, **40-letniego Antoniego Kajdasa**, mieszkańca wsi Przeczyce, powiatu Zawierciańskiego, który odpowiadał za **wymuszenie pieniędzy od bezrobotnych gminy Mierzęcice, po cztere**ch latach od czasu dokonania tego niegodnego czynu.

W latach 1924 i 1925 urząd gminy Mierzęcice w zastępstwie Funduszu bezrobocia dokonywał wypłat zapomóg bezrobotnym. Czynności te uskuteczniał pisarz gminy Kajdas, który w przeddzień wigilji Bożego Narodzenia w 1924 roku, **wykorzystując krytyczne położenie bezrobotnych przed świętami**, pomimo iż posiadał pieniądze potrzebne do wypłaty, oświadczył bezrobotnym, że zasiłku nie wypłaci, zaznaczając jednak, że **jeśliby zgodzili się na potrącenie na jego korzyść 5 proc.**, to postarałby się zasiłek wypłacić przed świętami.

Bezrobotni, chcąc swym dzieciom chociaż raz w roku w uroczysty dzień święta dać zapomnieć o nędzy i głodzie, **zgodzili się na ohydną propozycję pisarza i przyjęli z rezygnacją skromny zasiłek**, uszczuplony jeszcze przez niegodziwca.

Chciwość Kajdasa została ukaraną, niedługo bowiem potem władze administracyjne dowiedziały się o jego praktykach, usunęły go z urzędu i oddały go pod sąd.

Wczoraj Sąd okręgowy po rozpoznaniu tej sprawy skazał Kajdasa na **dziesięć miesięcy więzienia.** Po zastosowaniu amnestji Kajdas odsiedzi pięć miesięcy więzienia.

Puszka ze złotem w rublach

przypadkowo wykopana w Sławkowie.

Przed kilku laty jeden z obywateli sławkowskich, niejaki Grudziński, w młodym jeszcze wieku **zakopał puszkę napełnioną złotemi pięciorublówkami.**

Skarb zakopał głęboko gdzieś koło domu, nikomu oczywiście o tem nic nie mówiąc.

Przez długie lata żył spokojnie, nie myśląc o zakopanym skarbie, **gdy jednak nadeszła starość i śmierć zaglądała mu w oczy**, trzeba było skarb wykopać i podzielić między dzieci.

Tymczasem ząb czasu zatarł w pamięci miejsce, w którem puszka została zakopaną. Poszukiwania nie dały żadnego rezultatu, wreszcie **staruszek ze zgryzoty zmarł.**

Dzieci rozpoczęły dalsze poszukiwania, które również nie dały pozytywnego wyniku, postanowiono zatem chcąc nie chcąc czekać na jakiś przypadek.

Przed kilku dniami jeden z robotników, nazwiskiem Szewczyk, przekopywał obok posesji Grudzińskich rów i w pewnej chwili **natrafił na ową puszkę**, którą wydobył.

Zanim jednak mógł się zorjentować, podszedł do niego inny obywatel sławkowski, ekskolejarz Rzońca, który **wmówił w nierozwiniętego robotnika, że są to zwykłe blaszki**, które w sa mraz są mu potrzebne do ubrania chomonta końskiego.

Szewczyk puszkę z zawartością chętnie oddał Rzońcy, radząc mu nawet, aby „blaszki" dobrze odczyścił, gdyż są bardzo ładne, tak że po królewsku ubierze nimi konia.

Szewczyk jednak o wykopanych „blaszkach" pochwalił się przed ludźmi. **Dowiedzieli się o tem spadkobiercy Grudzińskiego i natychmiast zaalarmowali policję**, która owe „blaszki" od Rzońcy odebrała.

W puszce znajdowało się **26 sztuk pięciorublówek złotych**, gdy tymczasem Grudzińscy twierdzą, że dziadek miał **zakopać ich 100 sztuk.**

W ciekawej tej sprawie prowadzi się dalsze dochodzenie.

× **ZABAWĘ W PARKU GWAR. HR. RENARD** organizuje w niedzielę 16 bm. Liga morska i rzeczna w Sosnowcu.

× **ODLOT BOCIANÓW.** Wczoraj rano nad Sosnowcem krążyło olbrzymie stado bocianów, budząc zrozumiałą sensację wśród przechodniów. Bociany już gotują się do odlotu, co według wierzeń ma oznaczać nadejście wczesnej zimy.

× **KRADZIEŻ.** W piekarni Marji Królowej przy ul. Orlej 22 w Sosnowcu nieznany sprawca skradł garderobę i bieliznę 2 czeladników, wartości 350 zł.

× **ZNÓW ESENCJA.** Antonina Rzeczkowska, mężatka, zamieszkała przy ul. Wilczej 4 w Sosnowcu w celu samobójczym napiła się esencji octowej. Przewieziono ją do szpitala. Powód nieporozumienia rodzinne.

Program rozbudowy dróg

W POWIECIE BĘDZIŃSKIM.

Wydział drogowo - budowlany Sejmiku będzińskiego opracował program rozbudowy sieci dróg powiatowych i ulepszenia nawierzchni dróg istniejących na okres 10 letni, t. j. od 1928 r. do 1937 r.

Według projektu w powyższym okresie czasu ma być wybudowanych dróg powiatowych ze zwykłą nawierzchnią 27 klm. kosztem 919 tysięcy zł.

Dróg z bruku kostkowego 14 i pół klm. kosztem 2.537.500 zł. Dróg z nawierzchnią smołową i asfalto - betonową 30 i pół klm. kosztem 2.745 tysięcy zł. Program rozbudowy sieci dróg gminnych przewiduje budowę 93 klm. nowych oraz odbudowę 62 klm. starych kosztem 2902.424 zł.

Ogółem więc projektowane jest wybudowanie 165 klm. nowych dróg, kosztem około 10 miljonów zł.

× **O CENĘ MIĘSA WOŁOWEGO.** Donoszą nam z okolic rolniczych, iż skutkiem długotrwałej suszy i wypalenia traw, rolnicy dotkliwie odczuwają brak paszy, w następstwie czego zaczęli z konieczności masowo pozbywać się inwentarza żywego, który dzięki dużej podaży, spadł w cenie. Rolnicy opowiadają, iż w wielu wypadkach cena rogacizny spadła o 30, a nawet 40 proc. cen dotychczasowych, to też jest rzeczą zrozumiałą, że i cena mięsa wołowego winna być odpowiednio obniżona. Możeby komisja cennikowa zainteresowała się tem i zbadała sytuację na rynku zwierzęcym.

Sprawy urzędnicze.

URZĘDOWANIE POZA GODZINAMI SŁUŻBOWEMI SKASOWANE.

Ostatni numer „Jedności" podaje treść okólnika ministra skarbu do prezesów wszystkich Izb skarbowych w sprawie pełnienia przez urzędników czynności służbowych poza przepisanemi godzinami urzędowemi.

Minister stwierdza, że „urzędnicy skarbowi zmuszeni są stale do prac poza godzinami urzędowemi w porze wieczorowej, oraz w niedzielę i święta. Taki stan w konsekwencji powoduje zmniejszenie wydajności pracy w ciągu przepisanych godzin urzędowych, zwłaszcza w terminach wymiaru i poboru podatków, lub przy wykonywaniu innych prac terminowych. Nie są też wykluczone omyłki, mające swe źródło właśnie w przemęczeniu urzędników z powodu przepracowania".

W związku z tem zarządza Ministerstwo ograniczenie pracy we władzach i urzędach skarbowych wyłącznie do przepisanych godzin urzędowych. W wyjątkowych wypadkach może minister skarbu zezwolić na urzędowanie poza godzinami służbowemi, w tym wypadku jednak praca ma być osobno wynagradzana.

×**POŚWIĘCENIE GMACHÓW SZKOLNYCH.** W dniu dzisiejszym odbędzie się uroczyste poświęcenie i oddanie do użytku gmachów szkolnych w Strzemieszycach i Gołonogu. Są to budynki szkół 7 klasowych, wybudowane i urządzone podług nowoczesnych wymagań. Każdy gmach posiada prócz szeregu ubikacji pomocniczych, 12 dużych sal szkolnych. Gmachy te są najokazalszymi budynkami w obydwu wspomnianych miejscowościach. W październiku r. b. odbędzie się poświęcenie i oddanie do użytku gmachów szkolnych w Niwce, Klimontowie i Strzyżowicach. Widać z tego, iż w trosce o rozwój szkolnictwa powiat nasz wykazuje należyte zrozumienie i szybki postęp.

× **NAJWAŻNIEJSZA RZECZ — NUMEREK.** Członkowie Kasy chorych żalą się nam, że jeżeli ubezpieczony dostanie nagle ataku silnych boleści żołądka, lub bólu zębów i zgłosi się do ambulatorjum o pomoc, otrzymuje odpowiedź, iż numerki są już rozdane. W razie energicznego domagania się pomocy lekarskiej, odsyła się chorego do biura głównego, co połączone jest ze stratą czasu i przedłużeniem cierpienia, a ponieważ zdarza się, że w biurze głównem chory nie zastał wskazanej osoby, nie pozostaje mu nic innego, jak tylko zwrócić się do lekarza prywatnego, lub umrzeć, gdyż w Kasie chorych narazie można jeszcze umierać bez... numerków. Zdaje się, iż tkwi tu nieporozumienie lub lekceważenie ubezpieczonych, bowiem wszędzie obowiązuje ogólna zasada, iż w razie nagłego zachorowania udziela się pomocy lekarskiej natychmiast, nie czekając na numerek lub inną formalność i dlatego należy wnioskować, że i w Kasie chorych zwyczaj ten obowiązuje i jest przestrzegany.

× **ECHA ARESZTOWANIA CZAJKOWSKIEGO.** W związku z relacją o aresztowaniu Tadeusza de Ville Czajkowskiego, który dalej siedzi w areszcie, zgłosili się do naszej redakcji pp. Wiktor Szczawiński i Jaxa - Chamiec i oświadczyli w sposób wiarogodny, że nic nie mają wspólnego z aresztowanym Czajkowskim i z ramienia „Centrali wydawnictw antykomunistycznych" trudnią się nie zbieraniem ofiar, lecz tylko sprzedażą czasopism antykomunistycznych. Obaj wymienieni panowie nie są postawieni w stan oskarżenia w związku ze sprawą Czajkowskiego i nie weszli w sferę zainteresowań urzędu prokuratorskiego w Sosnowcu.

Mniej o 332 bezrobotnych

WIELKA ILOŚĆ PRZYJĘTYCH PRZEZ ZAKŁADY. — ILE JEST W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH BEZROBOTNYCH PRAC. FIZYCZNYCH I UMYSŁOWYCH? — NA OPIECE FUNDUSZU BEZROBOCIA.

W ciągu tygodnia od 26 sierpnia do 1 września bezrobocie w pow. Będzińskim, Zawierciańskim i Olkuskim tj. na terenie PUPP Sosnowiec zmniejszyło się bardzo poważnie bo o 332 **osób.** Różne zakłady przyjęły w tym czasie 507 robotników, najwięcej Huta Bankowa w Dąbrowie (146), Modrzejowskie Zakłady (69), H. Dietel (47) i Grodzieckie Towarzystwo (34), natomiast zwolnień było tylko 101. Z poza terenu PUPP przybyło w tym czasie 43 bezrobotnych. Do Francji skierowano 54.

Nagół bezrobotnych zanotowano **8938,** w tem 916 pracowników umysłowych, 5670 robotników niekwalifikowanych, 660 górników. 292 metalowców, 259 rolnych i t. d.

W poszczególnych miejscowościach było bezrobotnych: w Sosnowcu 2550 (w tem 480 pracowników umysł.), w Będzinie 700 (prac. umysł. 60), w Dąbrowie 595 (prac. umysł. 120), w Czeladzi 300 (prac. umysł. 25), w gm. Olkusko-Siewierskiej 475 (60), w pozostałych miejscowościach pow. Będzińskiego 1962 (50), w Rokitnie Szl. 280 (15), w pozostałych miejscowościach pow. Zawierciańskiego 982 (40), w Ogrodzieńcu 220 (10), w Bolesławiu 340 (11), w pozostałych miejscowościach pow. Olkuskiego 534 (45).

Częściowo bezrobotnych było na terenie PUPP 5140: w Sosnowcu 1154 i w Czeladzi 3986.

Uprawnionych do pobierania zasiłków z Funduszu bezrobocia **2462,** w tem 1844 w pow. Będzińskim, 219 w pow. Zawierciańskim i 199 w pow. Olkuskim. Pracowników fizycznych razem 2282 i umysłowych 180.

PUPP skierował 255 kandydatów na wolne miejsca a zapośredniczył przy obsadzeniu 66 wolnych miejsc. Wolnych miejsc w ewidencji PUPP-a zostało 52.

Przy robotach publicznych zatrudnionych było w tym czasie 1271 osób, z czego w pow.Będzińskim 978 i w pow. Olkuskim 293.

Posiedzenie Rady miejskiej

w Zawierciu.

Czwartkowe posiedzenie Rady miejskiej rozpoczął nagły wniosek klubu P. P. S., proponujący wprowadzenie rekwizycji lokali niezamieszkałych na rzecz ludności bezdomnej. Nagłość wniosku uzasadniał r. Masłoński, w głosowaniu jednak nagłość wniosku odrzucono i postanowiono rozpatrzyć go na najbliższem posiedzeniu.

Wobec zatrzymania przez prezesa Rady inż. Banachiewicza mandatów swych w komisjach, wybory odbyły się dla obsadzenia stanowisk wiceprezesa Rady, którym został r. R. Wojciechowski oraz drugiego sekretarza, którym został r. Kania.

Odpowiedzi na interpelacje i komunikat Magistratu o stanie spraw i robót bieżących wygłosił prez. Klepa i inż. Sowiński. Treści komunikatów powtarzać nie będziemy, gdyż czytelnicy nasi znają te sprawy z częstych notatek o robotach miejskich. Kwestją nową jest jedynie projekt Magistratu przekazania województwu punktu sanitarno-obyczajowego. Co do projektu tego województwo się jeszcze nie wypowiedziało. Nawiązując do punktu komunikatu, traktującego o powodach zamierzonego utworzenia ochotniczej straży pożarnej, r. dyr. St. Szymański podkreślił, że niesłusznie jako jeden z tych powodów wysuwa się zasadniczy cel założenia straży fabrycznych — obronę własnych zakładów przed ogniem, gdyż w ciągu dotychczasowej, kilkudziesięcioletniej działalności straży fabrycznych, wszystkie one zawsze najgorliwiej niosły pomoc miastu. Jako główny atut walki z ogniem wysunął r. dyr. St. Szymański potrzebę stworzenia punktów wodnych w dzielnicach pozbawionych wody.

Pewne zaognienie obrad wywołał zamiar klubu PPS. interpelowania w formie niezgodnej z regulaminem obrad, podczas gdy przewodniczący, wiceprezes Wojciechowski był zdania, że nad komunikatem dyskusji podejmować nie należy. Niektórzy członkowie PPS. dla forsowania swego zdania zaczynają posiłkować się grubjańskim tonem i efektami groteskowo - teatralnemi. Czyżby to było maskowanie braków tężyzny umysłowej i trzeźwej, rzeczowej argumentacji?

Wobec zgody zarządu miasta, prez. Klepa imieniem Magistratu udzielił jeszcze kilku odpowiedzi na pytania dotyczące treści komunikatów, wyjaśniając koszta zaciągnięcia pożyczki 378 tysięcy złotych, konieczność wypełnienia zobowiązań, udzielonych przez b. Radę miejską przy przyjęciu darowizny pod park miejski, konieczność uzyskania prawa własności gruntów, na których stoi rzeźnia oraz kalkulację robót brukarskich, na podstawie której zdecydowano oddać je do wykonania przedsiębiorcy Bugajskiemu z Radomska.

Dwa ostatnie punkty obrad uchwały kupna gruntów „Żabiniec" i placu od Kubisy na Argentynie, uchwalono jednogłośnie, bez zasadniczej dyskusji.

× **DZIWNA SAMOWOLA.** W domach kolejowych przy ul. Piłsudskiego istnieje studnia, z której jednakże mieszkańcy tych domów nie pozwalają czerpać wody ludności, co wywołuje duże rozgoryczenie i słuszne pretensje. Jak twierdzą skarżący się, wyrostki z domów kolejowych grożą czerpiącym wodę nawet pobiciem, w następstwie czego zmuszeni są chodzić po wodę aż na dworzec kolejowy lub do innego odległego miejsca. O ile zdołaliśmy sprawdzić, zabronienie czerpania wody z wymienionej studni jest ordynarną samowolą i jeżeli komukolwiek z czerpiących wodę będą robione jakiekolwiek wstręty lub pogróżki, winien o tem natychmiast zawiadomić znajdujący się w następnym domu komisarjat, a policja wyciągnie już z tego właściwe konsekwencje.

× **O DEZYNFEKCJĘ RYNSZTOKÓW.** Okres jesienny to okres największego zaśmiecania miasta skórkami owocowemi, pestkami itd. Jest to zarazem okres najbardziej niebezpieczny pod względem możliwości zakaźnych chorób kiszkowych. Miasta Zagłębia są szczególnie wdzięcznem polem do rozmnażania bakcyli, wszystkie bowiem ścieki odpływają rynsztokami nie zakrytemi. Toczy się taka bryja poprzez miasto, roznosząc nieznośną woń i... malaryę. Jako środek dezynfekcyjny władze zalecają stosować wapno. Z wielu stron zwracają się do nas z uwagami, że dozorcy zamiast używać wapna odpowiednio rozpuszczonego, często poprostu posypują suchem wapnem, albo znowu tak rozcieńczonem, że jest to sama woda. I w jednym i drugim wypadku skutek niewielki.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. Em. K-ska w Będzinie: Nie możemy ujawnić prawdziwego nazwiska p. Ferdynanda Pszczelondowskiego, ograniczymy się do małego uchylenia tajemnicy redakcyjnej, a mianowicie, że pod tym pseudonimem ukrywa się autentyczny inżynier górniczy z Zagłębia Dąbrowskiego.

P. K. — W — icz: Dziękujemy za słowa uznania. Ostatnie dwie nasze powieści: „Tajemnicze klejnoty" i „Malowana zasłona" zwróciły powszechną uwagę i budzą wielkie zainteresowanie. Obie są najnowszemi sensacjami powieściowemi i w lutym pojawią się jako książki, wydane przez jedną z firm warszawskich.

P. Józef Kasza w Kluczach. Bogumiłowice posiadają Brzesko, urząd gminy, poczta, telegraf i kolej w miejscu. Sierczkowa w pobliżu się znajdujemy.

Zapomogi doraźne

DLA BEZROBOTNYCH PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

Zarząd obwodowy Funduszu bezrobocia w Sosnowcu zawiadamia, że wypłaty doraźnych zapomóg z funduszów państwowych dla bezrobotnych pracowników umysłowych odbędą się według następującej kolejności:

1) Dla bezrobotnych zamieszkałych na terenie pow. Będzińskiego i uprawnionych do otrzymania zapomogi wypłata odbędzie się w Sosnowcu w lokalu P.U.P.P. ul. Piłsudskiego 16 w dniu 4 września rb. o godz. 15-ej. W dniu tym od godz. 13 do 15 dział zasiłkowy F. B. w Sosnowcu, Aleja 20, wydawać będzie talony, na podstawie których wypłacane będą zapomogi bezrobotnym pracownikom umysłowym.

2) Dla bezrobotnych, zamieszkałych na terenie pow. Zawierciańskiego wypłata odbędzie się w lokalu Ekspozytury PUPP. w Zawierciu, w dniu 5 września rb. o godz. 14-ej.

3) Dla bezrobotnych, zamieszkałych na terenie pow. Olkuskiego wypłaty odbędą się w czasie od dnia 5 do 10 września rb. na punktach płatniczych.

Nadmienia się, że bezrobotni, którzy nie będą mogli się wykazać, iż zgłosili się do kontroli — zapomóg z funduszów państwowych nie otrzymają.

Z SALI SĄDOWEJ.

ZA ZBYT GWAŁTOWNĄ OBRONĘ.

Mieszkaniec Strzemieszyc **45-letni Jan Wilk** zasiadł w dniu wczorajszym na ławie oskarżonych przed Sądem okręgowym w Sosnowcu, jako oskarżony o zadanie ciężkiego uszkodzenia ciała bratu swej teściowej, Antoniemu Blocherowi, **skutkiem którego Blocher w kilka miesięcy później zmarł.**

Działo się to w dniu 5 lipca b. r. Blocher, będąc pijanym, **wszczął kłótnię z swą siostrą** 66-letnią Marjanną Woszko. Od słów przeszło do bójki, w której **staruszka doznała ciężkich obrażeń od uderzeń twardych pięści brata.**

Zięć Woszkowej, Wilk, dowiedziawszy się o pobiciu teściowej, pośpieszył jej na pomoc, a ujrzawszy ją pokrwawioną i z podsiniaczonem okiem, zapałał zemstą do brutalnego brata, który w międzyczasie uciekł na łąkę. Dogoniwszy go, Wilk wyrwaną sztachetą z płotu, począł go okładać, póki ten nie legł na ziemi bez ruchu.

Okrutnie pobitego Blochera odwieziono do szpitala powiatowego w Będzinie gdzie stwierdzono, że ma zupełnie **zgruchotaną lewą rękę, prawy łokieć i prawe udo.** Blocher przeleżał w szpitalu trzy miesiące, nie mógł jednak przyjść do zdrowia, wreszcie poddano go operacji, której nie przeżył.

Tak więc **tragicznie zakończył się ten wypadek wstawienia się zięcia w obronie teściowej.**

Wilk, stanąwszy przed Sądem, ze skruchą przyznał się do winy, oświadczając, że czynu swego dokonał z zemsty za pastwienie się ś. p. Blochera nad jego teściową. Sąd, biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, skazał Wilka **na ośm miesięcy więzienia, redukując mu karę do czterech miesięcy więzienia na mocy amnestji.**

SŁUŻĄCA ZŁODZIEJKA.

23-letnia Helena Leksowska, mieszkanka Kielc, wyszedłszy z więzienia w dniu 28 lutego b. r. po odbyciu kary dwóch lat więzienia za kradzieże, zawitała do Zagłębia i tu rozpoczęła swą działalność nanowo. Wstąpiwszy w kilka dni później do służby u Estery Sztajnwajsowej w Będzinie (Małachowskiego 46), okradła ją, zabierając garderobę wartości 400 złotych i w gotówce 250 złotych, z zamknięcia, które otworzyła wytrychem, poczem zbiegła. Leksowska ukrywała się do dnia 11 czerwca b. r. i została dopiero w tym dniu odnaleziona przez wywiadowców w Kielcach. W chwili aresztowania, przy złodziejce znaleziono ledwie znikomą część skradzionej garderoby. W dniu wczorajszym Leksowska przetransportowano z więzienia na rozprawę do Sądu okręgowego. Sąd wymierzył niepoprawnej złodziejce karę czterech lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw. Po zastosowaniu ustawy amnestyjnej, kara Leksowskiej została zmniejszona do dwóch lat i ośmiu miesięcy więzienia.

Ze sportu.

Stan mistrzostwa

KLASY A. KIEL. Z. O. P. N.

NAZWA KLUBU	Ilość gier	Stosownie bramek	Ilość punktów
Victorja	14	30 : 21	19
Sosnowiec	13	34 : 21	17
Zagłębie	12	33 : 24	14
C. K. S.	12	20 : 26	14
Sarmacja	13	25 : 27	12
Makabi	13	27 : 29	10
Warta	13	29 : 36	10
Świt	10	15 : 29	4

CIEKAWY MECZ. W dniu dzisiejszym o godz. 4 popołudniu na boisku Ruchu w Sosnowcu przy ul. Teatralnej odbędą się zawody w piłkę nożną pomiędzy Sosnowcem i Świtem o mistrzostwo klasy A Kieleckiego Okręgu. Zawody powyższe zapowiadają się nader ciekawie, gdyż dla Sosnowca są bardzo ważne jako ostatnie i najmniejsze niepowodzenie mogłoby zaszkodzić Sosnowcowi w doścignięciu Victorji z punktami, która już ma 19 punktów. Świt zaś będzie się starał powrawić swój nienajlepszy stan w mistrzostwie by się uchronić od spadnięcia do klasy B. To też Sosnowiec doceniając ważność powyższych zawodów wystawia najsilniejszy swój skład, mianowicie: Sularz I, Sularz II, Jakubczyk, Duszyński, Wroński, Dudek I. Kijański, Bergel, Cichoń, Wawrzyniak, Andruszewicz. O godz. 2 popoł. przedmecz rezerw powyższych drużyn.

Kronika Zawiercia.

× **NABOŻEŃSTWO NA INTENCJĘ L. O. P. P.** Dzisiaj jako w dniu rozpoczęcia Tygodnia L. O. P. i P. o godz. 10 rano odbędzie się staraniem komitetu miejscowego L. O. P. i P. w Zawierciu nabożeństwo z okolicznościowem kazaniem w kościele parafjalnym w Zawierciu.

× **DOŻYNKI W SZKOLE ROLNICZEJ.** Dzisiaj dzień swego święta obchodzi sejmikowa szkoła rolnicza żeńska w Koziegłowach. Mianowicie o godz. 15.30 odbędą się tam tradycyjne dożynki.

× **Z ZARZĄDU MIASTA.** Na swem piątkowem posiedzeniu zarząd miasta postanowił podjąć inicjatywę stworzenia komitetu obchodu dziesięciolecia niepodległości Polski oraz wystąpić z wnioskiem na Radę miejską przemianowania ul. Nowofabrycznej na ul. 11 listopada. Pozatem, prócz szeregu spraw bieżących załatwiono obniżenie kosztu przyłączenia do nowej sieci elektrycznej z 3 zł. na 2 zł. za jeden punkt świetlny oraz postanowiono asygnować 100 złotych na cele turystyczne województwa Kieleckiego

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Robotnik w Polsce.

Ostatni numer „Wiadomości Statystycznych" (15) podaje nam zestawienie ilości robotników, zatrudnionych w górnictwie, hutnictwie, przemyśle i na robotach publicznych. Zestawienie to nie daje pełnego obrazu klasy robotniczej w Polsce, gdyż uwzględnia w przemyśle tylko zakłady, zatrudniające powyżej 20 osób, a w hutnictwie tylko te, które posiadają wielkie piece. Tem niemniej zawiera ono wiele danych, z któremi warto się zapoznać.

W czerwcu r. 1928 mamy w Polsce 888.516 robotników, w tem 571.717 pracuje w przemyśle przetwórczym, 143.016 w górnictwie 63.694 w hutnictwie, 63.232 w wytwórniach amunicji i w warsztatach kolejowych 40.067 na robotach publicznych, 6760 w elektrowniach i wodociągach.

W tym samym czasie w roku zeszłym zatrudnionych było 804.288 robotników, t. j. prawie o 10 proc. mniej. W jakim stosunku zmieniło się w ciągu tego roku rozmieszczenie robotników w różnych działach pracy? Otóż najsilniej, bo więcej niż o 16 proc., wzrosło zatrudnienie w przemyśle przetwórczym. Wzrost ten zaznaczył się znacznie słabiej w innych działach przemysłu i w hutnictwie a szczególnie słabe (tylko o jeden i trzy czwarte proc.) w górnictwie. Na robotach publicznych zatrudnienie spadło, co wiąże się z silniejszem uruchomieniem przemysłu.

Z pośród 571.717, zatrudnionych w przemyśle przetwórczym, najwięcej pracuje w dziale włókienniczym, bo 166.970. Następny z kolei jest przemysł metalowy (94.152 rob.). Inne przemysły, zatrudniające powyżej 50.000 rob., to: spożywczy, mineralny, drzewny. Dalej idzie budowlany z 48.624 robotnikami. Przemysł chemiczny zatrudnia około 34.000 robotników, a pomniejsze ilości przypadają na przemysły: odzieżowy (13.000), papierniczy (12.500), poligraficzny (10.800) i skórzany (5700).

Kronika gospodarcza.

KOLEJOWE PRZESYŁKI ZWIERZĄT. Ze względu na niebezpieczeństwo zarazy płucnej bydła rogatego w wojew. Kieleckiem p. wojewoda zarządził obowiązek badania przez powiatowych i upoważnionych komunalnych lekarzy weterynaryjnych bydła rogatego przy załadowaniu na stacjach kolejowych przystaniach wodnych.

OPŁATY STEMPLOWE OD DUPLIKATÓW ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH. Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że duplikat świadectwa przemysłowego podlega opłacie stemplowej w wysokości 1 zł.—Prócz tej opłaty stemplowej kasa skarbowa za wystawienie duplikatu świadectwa przemysłowego nie pobiera żadnej dalszej opłaty. Podanie o wydanie duplikatu świadectwa przemysłowego podlega opłacie stemplowej w wysokości 3 zł.

SPADEK BEZROBOCIA. Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy ostatnie tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy, za czas od 18 do 25 sierpnia r. b. wykazuje 90.976 bezrobotnych. W tem 24.868 kobiet. W stosunku do zeszłego tygodnia zmniejszenie bezrobocia wynosi: 2.323. Przypada ono na okręg Warszawa (167), pow. Warszawski (115), Żyrardów (200), Łódź (199), Sosnowiec (237), Oświęcim (139), Wilno (117), woj. Śląskie (777), Bydgoszcz (122). Zwiększenie natomiast bezrobocia zanotowano w okręgach: Lublin (100), Nowy Sącz (192), Lwów (119).

ZJEDNOCZENIE ORGANIZACYJ ROLNICZYCH. Dnia 25 września odbędzie się w Warszawie z inicjatywy Polskiego Związku Organizacji i Kółek Rolniczych zjazd wojewódzkich przedstawicieli organizacyj rolniczych, należących do Polskiego Związku. W zebraniu tem wezmą udział przedstawiciele Centralnego Związku Kółek Rolniczych, Małopolskiego T-wa Rolniczego, Centralnego Związku Osadników i Zjednoczenia Związków Kółek i Organizacyj Rolniczych Ziem Wschodnich, oraz szereg zaproszonych osób.

ZAPAŁKI Z DWIEMA GŁÓWKAMI. Propagatorzy oszczędności w sowietach zgłosili w tych dniach projekt wyrobu zapałek z dwiema główkami. Nowe zapałki przeznaczone być mają w pierwszym rzędzie dla palaczy tytoniu, którym nie zależy z natury rzeczy na tem, by zapałka dłużej się paliła.

BUDOWA MLECZARNI MIEJSKICH. Ministerstwo spraw wewnętrznych podjęło kroki w dziedzinie aprowizacji ludności miast w mleko. Min. spraw wewnętrznych dąży z jednej strony do umożliwienia wzrostu konsumcji mleka w miastach, z drugiej zaś strony do zreorganizowania dostawy mleka do miast i jego dystrybucji pomiędzy konsumentów w myśl nowoczesnych wymagań higjeny. Budowa mleczarń miejskich w miastach, oraz dostawa mleka odrazu w większych ilościach i w odpowiednich warunkach higjenicznych, zapośrednictwem spółdzielczych zlewni mleka w ośrodkach produkcji, stopniowe eliminowanie nieracjonalnego i niehigjenicznego handlu domokrążnego i sprzedaży mleka przez osoby do tego odpowiednio zawodowo nieprzygotowane, to są podstawowe wytyczne zamierzeń w dziedzinie aprowizacji ludności w mleko. W tym dziale projektowana jest obok prac reorganizacyjnych działalność propagandowa, zmierzająca do wpojenia w najszersze masy ludności przekonania, o konieczności spożywania dużych ilości mleka, wyprodukowanego w warunkach higjenicznych, tak, jak to ma miejsce w wielu krajach na Zachodzie.

Kronika Olkuska.

× **TYDZIEŃ LOTNICZY I PRZECIWGAZOWY.** Program Tygodnia w Olkuszu na niedzielę 2 bm. przewiduje: o g. 2 i pół popołudniu odczyt w Domu ludowym, o godz. 4 popoł. pokaz wojny gazowej przez oficera gazowego 11 p.p. i o godz. 6 i pół w „Sokole" odczyt specjalnie dla straży z okazji zjazdu okręgowego straży i ćwiczeń konkursowych. Tydzień lotniczy i przeciwgazowy zorganizowano w całym powiecie, dokąd przesłano już cały materjał propagandowy. W niedzielę 2 bm. w Olkuszu odbywać się będzie sprzedaż znaczka, nalepek i broszur o lotnictwie etc.

× **TRUCIZNA, CZY LEKARSTWO OD BÓLU GŁOWY?** Katarzyna Kurek ze Sułoszowy zameldowała na posterunku w Sułoszowie, że usiłowała ją otruć jej rodzina, tj. Anna Kurek z córką Bieniową i Paweł Nawara z Gorenic celem osiągnięcia po niej spadku. Kurkowa od pewnego czasu zdradzała nienormalność z powodu silnych bólów głowy. Rodzina jej jako rzekomo lekarstwo od bólu głowy miała podsunąć truciznę. Płyn z butelką przesłano do Krakowa dla dokonania analizy.

× **SYSTEMATYCZNE KRADZIEŻE** Profesorowi szkoły rzemieśln.-przem. w Olkuszu, p. Fr. Kiszce, b. często ginęły różne przedmioty, jak bielizna, zegarek i pieniądze. Podejrzenie padło na służącą Stanisławę Żak z Żurady, która do kradzieży przyznała się.

Swiętokradcza kradzież

W KOŚCIELE PARAFJALNYM W RABCE.

W nocy z 29 na 30 sierpnia br. dokonano w zdrojowisku Rabka wielkiego świętokradztwa. Nieujęci dotychczas sprawcy dostali się po otwarciu wytrychem drzwi wchodowych, do wnętrza kościoła parafjalnego, po czem otworzywszy „Tabernaculum", skradli pozłacaną srebrną puszkę wartości kilkuset złotych, przyczem wysypali komunikanty na ołtarz. Nadto łupem sprawców padło 11 obrusów wartości 1500 zł. Od obrusów tych świętokradcy poodrywali koronki, które pozostawili na miejscu czynu.

WALTER A. FROST.

Tajemnicze klejnoty.

Przekład autoryz. Marji Bogdani.

18) ——

— Pokazywał mi ją pan w czasie jazdy i kazał sprawdzić, czy nie zaszła jakaś pomyłka, pamięta pan? Podał mi pan pudełko, ja je otworzyłam, wyjęłam szpilkę i zamknąwszy, oddałam je panu. Ale to dopiero początek, niejedno jeszcze mamy przed sobą, póki się nie uwolnimy od...

Z twarzy jej znikło światło uśmiechu.

— Gdybyż to był ostatni z klejnotów, a nie pierwszy!

ROZDZIAŁ VIII.

TAJEMNICA PANI CLOTHIER.

Poranne dzienniki pominęły milczeniem przysłowiowe powodzenie obrazów p. Scott-Mannering, rozpisały się zato szeroko o tajemniczem odnalezieniu wspaniałej, a oddawna straconej szpilki brylantowej, należącej do tej salonowej lwicy.

Jim następnego ranka pokazał notatkę Helenie, do której przyszedł by pomóc jej urządzić małe mieszkanko w hotelu Judson na 55 Washington Square South.

— Jak się okazuje, — rzekł odczytawszy jej głośno artykuł — żadne z nas nie umie chwycić w lot sposobności.

— Jakto?

— Oczywiście — ciągnął z naciskiem. — Czy pani zauważyła, co tutaj powiedziano o nagrodzie, ofiarowanej przez pania Scott - Mannering? Gdybyśmy byli mądrzy i pozbawieni skrupułów, zgłosilibyśmy się po nią i..

— Niechno pan popatrzy, czy ten obrazek dobrze wisi? — przywołała go do porządku — proszę spojrzeć.

— Trochę więcej na lewo, — odparł Jim. — Tak, teraz wszystko w porządku. Więc pani mówiła?...

— Nie moglibyśmy zgłosić się po nagrodę, bo odrazu wszyscyby się dowiedzieli, że klejnot był w naszem posiadaniu i...

— Oczywiście, — rzekł śmiejąc się. — Niech pani nie bierze tego tak poważnie, proszę bardzo.

— Ale ja nie mogę, nie mogę, bo to naprawdę rzecz poważna.

— Tak, — odparł — byłaby poważna, gdyby się nam nie powiodło, przy którym z zabiegów, ale to się nie stanie. Oczywiście musi pani przestać wmawiać to w siebie — wówczas weźmiemy się dalej do roboty, ma się rozumieć bez żądania nagrody, bo zgłoszenie się po nią nawet ze względów pieniężnych nie leży w naszym interesie. Dostalibyśmy tylko pięć tysięcy dolarów, a zwrócenie tych przeklętych rzeczy przyniesie nam dużo więcej.

— Tak, o ile nam się to uda... odrzekła bez przekonania.

— Jestem pewny, że się uda! — wykrzyknął. — Już zarobiliśmy jedną ósmą pięciuset tysięcy. jeżeli naturalnie przyjmiemy, że zwrócimy i resztę. Mój Boże! A poprzedniego wieczoru... chcę powiedzieć: wieczoru poprzedzającego to wszystko — kładłem się do łóżka w klubie bostońskim z dwoma dolarami w kieszeni i bez śladu nadziei na jakiś zarobek. Dziś rozprawiamy sobie spokojnie o pół miljonie! Czy pani nie ma ochoty uszczypnąć się od czasu do czasu?

— Jakto?

— Ja to już robiłem z pół tuzina razy w ciągu ostatnich trzydziestu godzin. Czy to jest sen ostatecznie? Czy pani jest tylko złudna mara? Mam ochotę powiedzieć jak Arbaces do Jony z „Ostatnich Dni Pompei"... „Przemów do mnie, choćby słowa twoje miały być błyskawicą, która oślepi mnie"...

— Nie jestem złudną marą, to nie jest sen, znajdujemy się w położeniu nader realnem, a ja jestem tchórzem. Wyjąć szpilkę z pudełeczka — to drobnostka. Liczyłam na to, że pan dobierze je ode mnie, nie otwierając, wiedziałam też, że pan nie będzie miał po temu sposobności w szatni, w której jest zawsze mnóstwo ludzi, a....

— Ale gdzie pani schowała szpilkę wchodząc do domu pani Scott - Mannering? Wyobrażałem sobie zawsze, że młode panny nie mają kieszeni w wieczorowych sukienkach.

— Oczywiście nie mamy kieszeni, to też narazie włożyłam szpilkę do rękawiczki...

Pamięta pan panią Trafford, tę piękną, siwowłosą damę, która najpierw zbliżyła się do mnie?

— To pani Trafford? Mniejsza zresztą o nią. Więc pani włożyła szpilkę do rękawiczki.

— Wsunęłam ją do środka, między rękawiczkę i dłoń, a gdy pani Trafford podała mi rękę, szpilka ukłuła mnie okropnie.

— Oh, to nie dobrze! — rzekł. — Jeżeli...

Spojrzał na jej ręce, skupiając wzrok na prawej dłoni. Nie odezwał się ani słowem. Helena jednak wiedziała co ma na myśli, zarumieniła się więc i zaczęła pośpiesznie opowiadać dalej:

— W szatni włożyłam ją do pantofelka. To śmieszne faktycznie, ale mam wrażenie, że byłabym zupełnie o niej zapomniała, gdyby nie to, że układła mnie znowu. To mi przypomniało o naszem zadaniu.

— Musiało przypomnieć, — rzekł z uśmiechem. A czy wczoraj był tam jeszcze ktoś? — spojrzał na nią uważnie. — Mam na myśli innych właścicieli klejnotów?

— Tak, rozmawiałam nawet przez chwilę z pewną osobą...

(D. c. n.)

Śmiertelna ucieczka z lecznicy

ZAKAŹNIE CHORA UCIEKŁA PRZEZ OKNO I RUNĘŁA GŁOWĄ O BRUK.

W Bydgoszczy usiłowała zbiec z lecznicy dla chorych zakaźnych 19-letnia Leokadja Osowska. W czasie od poczynku poobiedniego, kiedy spodziewała się, że nikt z personelu nie nadejdzie, skręciła prześcieradło, przytwierdziła je do ramy okna i tą drogą pragnęła zbiec. Jednak prześcieradło nie sięgało aż do końca ziemi i dziewczyna zawisła w powietrzu na wysokości około 4 m. Czy ostatecznie zabrakło jej sił do utrzymania się w tej pozycji, czy też nie zdawała sobie sprawy z ryzyka skoku z tej wysokości, dość, że opuściła się na bruk. Spadła niestety tak nieszczęśliwie, że uderzyła głową o kamienie i doznała silnego wstrząsu mózgu. Wkrótce po wypadku zmarła w tej samej lecznicy, z której usiłowała zbiec.

Fałszywa recepta studenta.

NIESZCZĘŚLIWY MORFINISTA.

Do jednej z aptek w Kaliszu zgłosił się młody człowiek, który przedstawiwszy receptę, prosił o sporządzenie mu lekarstwa z morfiny. Kierownik apteki przejrzawszy receptę, stwierdził, że doktór o podanym nazwisku w Kaliszu nie ordynuje. Po przeprowadzonem dochodzeniu stwierdzono tożsamość b. studenta medycyny uniwersytetu poznańskiego, nałogowego morfinisty, Romana Jerzego Estrycha, zamieszkałego w Poznaniu, który trawiony nałogiem morfinizowania się, sporządzał własnoręcznie recepty, podpisując je imieniem d-ra Jezierskiego, który jest rzeczywiście profesorem uniwersytetu poznańskiego. Student Estrych przedstawia jednostkę o zupełnej depresji psychicznej i moralnej. Stwierdzono, że był on już w szpitalu — zakładzie psychjatrycznym w Kościanie.

Tragiczna śmierć zakonnicy

POD KOŁAMI TRAMWAJU.

W piątek ulica Lwowska na Podgórzu była terenem następującego wypadku: Oto jedna z SS. Felicjanek, Matylda Bogusz, lat 55 licząca, chcąc przejść z jednego chodnika na drugi, przy wymijaniu tramwaju, wpadła pod koła wozu tramwajowego. Skutki były fatalne, gdyż zakonnica poniosła śmierć na miejscu. Zmasakrowane ciało wydobyto z pod skrwawionych kół, dopiero przy pomocy straży pożarnej, która zapomocą specjalnych dźwigni wydobyła bezkształtną masę.

Z trumny do łóżka.

NIEZWYKŁY LETARG ŚLUSARZA.

W czasie wielkiej burzy we wsi Bieniakowie na Wileńszczyźnie padł pod kuźnią piorun i poraził młodego kowala Adama Wojnisza. W drodze urzędowej stwierdzono zgon, sporządzono akt zejścia i zajęto się pogrzebem. Z niespodziewaną śmiercią młodego człowieka pogodziło się całe jego otoczenie z wyjątkiem matki. Serce matczyne mówiło jej, że syn żyje. Na usilne zaklęcia matki na cmentarzu przed samem spuszczeniem trumny do grobu podniesiono wieko trumny i ujrzano istotnie świeże ciało młodego człowieka, jakby pogrążonego we śnie. Gdy dotknięto, ciało okazało się ciepłe. Wskutek tego niezwykłego odkrycia pozornie zmarłego odwieziono do domu, złożono do łóżka i wezwano lekarzy. Lekarze stwierdzili, iż Wojnisz ma istotnie normalną temperaturę ciała, serce jego jednak jest w bezruchu. Zarządzono masaż okolic serca i całego ciała —narazie jednak bez skutku. Pozor nie zmarłemu występują na twarzy rumieńce, zbudzić go jednak ze snu nie można. Stan taki trwa już dni kilka.

NOWOBOGACCY W TEATRZE.

Matka mówi do córki: Maniusiu, nie patrz ciągle na galerję. Czy każdy musi zaraz wiedzieć, że chociaż siedzimy w pierwszych rzędach, mamy wszystkich znajomych na galerji?...

Ułani na... samochodach.

Motoryzacja angielskiej kawalerji.

Zmienione gruntownie warunki współczesnej wojny, przekreśliły tak do niedawna jeszcze wybitną rolę kawalerji, której coraz częściej wypada spieszonej walczyć w okopach. Dawna wyższość kawalerji nad piechotą — szybkość przerzucania się z miejsca na miejsce — ustąpić musi wobec szybkości samochodów i aeroplanów.

Te właśnie względy spowodowały, że obecnie angielska rada wojenna zupełnie poważnie rozpatruje sprawę motoryzacji kawalerji angielskiej.

Według omawianego projektu pozostałyby w armji tylko niewielkie oddziały kawaleryjskie, cała zaś masa jazdy zostałaby wyposażona w samochody. Projektowane są lekkie ciężarowe wozy o 6 pneumatycznych kołach, przyczem trzecia para kół, osadzonych na ruchomych osiach, co umożliwia zwiększenie szybkości. Każdy taki samochód byłby wyposażony w jedno szybkostrzałowe działo i mógłby załadować pół sekcji kawalerji, pięć tysięcy magazynów naboi karabinowych, oraz pewną ilość amunicji dla karabinów maszynowych i armat szybkostrzelnych. Koła takiego „kawaleryjskiego" samochodu byłyby opancerzone, a front i boki zabezpieczone również pancernemi ścianami.

Mężczyzna w kobiecem więzieniu

REWELACYJNE ODKRYCIE ZAPOWIADA NIEZWYKLE SENSACYJNE ŚLEDZTWO.

W Montpellier (południowa Francja) 14 sierpnia aresztowano na placach podmiejskich parę, która według wszelkich widocznych szczegółów **pogwałciła przepisy przyzwoitego zachowania się w miejscu publicznem.** Aresztowany mężczyzna miał lat 23, bez zawodu i stałego miejsca zamieszkania, **dziewczyna zaś podała się za służąca hotelową;** była to zupełnie młoda istota. Nazywała się Julja Renondon.

Oboje aresztowanych **odprowadzono do kozy, gdzie mieli czekać na sprawę sądową.** Julję po przybyciu do aresztu dozorczynie odprowadziły oczywiście **do oddziału dla kobiet.** Dopiero po dwu tygodniach jedna z siedzących w tym samym więzieniu kobiet doniosła dozorcom, że **na oddziale kobiecym znajduje się prawdziwy mężczyzna,** a jest nim nie kto inny, tylko owa Julja.

Można sobie wyobrazić zdumienie dozorców, oraz wyższej władzy więziennej, kiedy po stwierdzeniu okazało się, że donieseinie to było zupełnie prawdziwe. Oczywiście, przeniesiono **natychmiast podstępnego więźnia na oddział męski** i zamknięto go w oddzielnej celi.

Policja zaś zajęła się natychmiast zbadaniem istotnej przeszłości owej Julji, napewno zawiera ona **niejedną arcyciekawą przygodę.** Ponieważ rzekoma Julja, jak wiadomo, pełniła rolę służącej hotelowej, gdzie pewnie również łatwo udawała kobietę, więc zbadanie tego może dać policji **niezwykle sensacyjny materjał,** zwłaszcza że jest możliwe, iż to udawanie kobiety mogło mieć miejsce już od lat kilku.

Agenci policyjni i więzienni, którzy widzieli tego więźnia w spódnicy jeszcze przed wykryciem, że to jest mężczyzna, jednogłośnie oświadczają, iż każdy na ich miejscu byłby względem „Julji" popełnił ten sam błąd, co i oni. Twarz więźnia szczególnie miała **wielkie cechy twarzy kobiecej.**

Zdemaskowany więzień nie chce podać prawdziwego nazwiska ani też żadnych innych szczegółów osobistych.

Cenzura moralności publicznej w Japonji.

Akcja na scenie po ciemku, ale... przy świetle.

W porównaniu ze swoim kolegą europejskim policjant japoński ma nielada jaki zakres obowiązków. Jest nietylko stróżem bezpieczeństwa publicznego, ale również i cenzorem moralności publicznej, co wobec swoistych zasad japońskich nie jest bynajmniej rzeczą łatwą. Więc przedewszystkiem **musi zwracać uwagę na stroje** i to nietylko kobiet, ale i mężczyzn, co szczególniej w gorące dnie letnie nie mało sprawia kłopotu. Niechno naprzykład jakiś przechodzień, pragnąc nieco się ochłodzić, uniesie swe kimono nieco powyżej kolan, wnet spadnie nań czujne spojrzenie policjanta i — doraźna kara w postaci bezwzględnego aresztu.

Ostra cenzura dotyczy jednak nietylko strojów, ale również teatru i kina. Wszystkie sztuki teatralne muszą ściśle odpowiadać ustalonym zasadom moralności, inaczej policja, która przeprowadza cenzurę repertuarów teatralnych, wnet zgłosi swoje veto. Naprzykład publiczne całowanie się według zwyczajów japońskich uważane jest za nieskromne i jest niedopuszczalne na scenie. Przystosowanie więc europejskich czy amerykańskich utworów dramatycznych, w których pocałunki zwykle stanowią jeden z zasadniczych rekwizytów, do wymogów moralności japońskiej napotykać nielada trudności. Ale niema rady — policja czuwa i cały artyzm scen miłosnych może być wyrażony jedynie... słowami. Poza pocałunkami zabronione są również na scenie wszelkie mniej lub więcej dwuznaczne sytuacje.

Studentom uniwersytetu w Tokjo wydarzył się niedawno charakterystyczny dla stosunków japońskich wypadek: tuż przed wakacjami urządzali przedstawienie amatorskie. Wybrali oczywiście najniewinniejszą sztukę, cóż kiedy była w niej scena, która miała się odbywać przy pogaszonych światłach. Policja na to nie mogła się zgodzić i podczas przedstawienia, nim zaczęła się owa „niecenzuralna" scena, jeden z aktorów musiał oznajmić publiczności, iż teraz akcja odbywać się będzie po ciemku, ale... przy świetle. Widzowie musieli puścić wodze swej bujnej fantazji, nie można jednak powiedzieć, aby aktorzy, mieli ułatwione zadanie.

Te same zasady stosowane są również do filmów. Sceny pocałunków są usuwane zapomocą... zamazania czarną farbą, co z całą pedantycznością wykonywują policjanci. Podobno jednak publiczność kinowa z łatwością wyobraża sobie sceny miłosne w tych miejscach, gdzie na ekranie pojawiają się czarne plamy.

Tak czy owak, ale moralności japońskiej dzieje się zadość.

Odbiór ilustracji przez radjo.

NIEMIECCY AMATORZY JUŻ POSIADAJĄ APARATY FULTONA.

Z pomiędzy europejskich stacyj fonicznych: Londyn, Wiedeń i Kopenhaga, już pojawiają się pierwsze ilustracje przyłapanych obrazków przez amatorów, nadają już w celach regularnych prób ilustrację kreskowe i fotograficzne.

W ostatnim numerze „D. D. Rundfunk" znajdujemy reprodukcje trzech obrazów odebranych ze stacji angielskiej Daventry przez amatorski aparat w okolicach Berlina.

Zważywszy znaczną odległość i nieodpowiednią jeszcze porę roku do tego rodzaju prób, należy mimo wszystko podziwiać dokładność wizerunków.

Wspomniany tygodnik radjoamatorski opisuje, jakie niesamowite wrażenia odbiera amator w chwili działania aparatu Fultona. Aparat fultograficzny przypomina swoim wyglądem starego typu fonograf z klasycznym wałkiem poruszanym mechanizmem zegarowym. Na wałek nakłada się papier napojony jodkiem potasowym, który posiada tę właściwość, że daje zabarwienie niebieskie pod wpływem wyładowań elektrycznych. Aparat Fultona jest dołączony do normalnego aparatu radjowego i posiada dodatkowy wzmacniacz celem powiększenia siły sygnałów stacji nadającej ilustrację.

Po dostrojeniu aparatu na falę stacji nadawczej, włącza się w ruch aparat Fultona w chwili, gdy stacja da sygnał nadawanych obrazów. Sygnały w chwili nadawania można równocześnie odbierać na głośnik, oczywiście bez miłych wrażeń dźwiękowych, gdyż te sygnały przypominają gwizd. Wprawiony w ruch obrotowy wałek wiruje tak szybko, że nie można się domyśleć, jaki obraz powstanie. Widać ciemne linje pojawiające się na wałku i posuwające zwój za zwojem coraz dalej, aż cała kartka zostanie pokryta. Dopiero po zakończeniu nadawania następuje pełna emocji chwila. Z wałka zdejmuje się niedawno jeszcze czystą kartkę, na której w niesamowity sposób pojawiła się gotowa wyraźna ilustracja.

Kiedy wreszcie doczekamy się w Polsce pierwszych aparatów odbiorczych?

Golenie brwi jest niebezpieczne.

WEŹCIE TO PANIE POD UWAGĘ.

Dr. Veilchenfeld z Berlina ostrzega kobiety przed goleniem brwi, które zaczęło być modne. Brwi są dla oka potrzebne i chronią nieraz oko, podobnie, jak rzęsy od uszkodzeń, a po goleniu przy drażliwej skórze tworzą nieraz wypryski. Ponadto sztucznie namalowana brew szpeci twarz raczej jak zdobi, nadając jej wyraz lalkowaty, a co gorzej, coraz to inny, zależnie od lepszego lub gorszego rysunku ołówkiem. Nie zapominać wreszcie należy o tem, że włosy brwi po goleniu grubieją i sztywnieją, a następna wyrośnięta brew bywa potem przez to poprostu szkaradną.

Wspaniała jaskinia gry

POWSTANIE NA WĘGRZECH.

Istniejące obecnie w Europie wielkie domy gry dają kolosalne dochody, to też coraz to powstaje gdzieś nowa wielka jaskinia gry, obliczona na ciągnięcie zysków z naiwności, lekkomyślności i hazardu ludzi. W najbliższej przyszłości rozpocznie się budowa olbrzymiego kasyna gry na dunajskiej wyspie Małgorzaty w Budapeszcie. Kasyno prowadzone będzie przez konsorcjum amerykańskie. Ma to być najpiękniejszy dom gry w Europie. W każdym bądź razie skarb węgierski zyska nowe źródło poważnych dochodów.

SPIS PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH

do nabycia w księgarni „WIEDZA“ w Sosnowcu ul. 3-go Maja 8

TELEFON 8-61.

RELIGJA RZYMSKO-KATOLICKA.

Filochowski. Krótki katechizm	—.25
Kowalewski. Katechizm kurs niższy	—.15
„ „ „ wyższy	—.25
Makłowicz. Mały katechizm	—.40
Gadowski. Mała biblijka	1.60
Kowalewski. Krótka historja św. starego i now. tes.	1.25
„ Liturgika	1.75
„ Nauka wiary i moralności	2.50
Makłowicz. Nauka wiary i obyczajów	1.80
Boczar. Dzieje kościoła katolickiego	1.20
Bączkowski. Krótka historja kościoła rzym.-kat.	1.20
Gadowski. Krótka historja kościoła katolickiego	1.20
Kalinowski. Wykład wiary katolickiej cz. I	2.40
„ „ „ „ cz. II	3.60
„ „ „ „ cz. III	3.20
Szydelski St. i Thullie K. Dzieje objawienia Bożego	2.80
„ „ w nowym test. cz. I	2.80
„ „ „ „ cz. II	3.—
Baranowski. Służba Boża	2.50
Archutowski. Historja Kościoła Katolickiego	6.—
Gadowski. Zarys historji Kościoła Katolickiego cz. I	2.80
„ „ „ „ „ cz. II	2.80
Kalinowski. Dogmatyka	3.80
„ Etyka	1.60
Sieniatycki. Etyka Katolicka	5.50
„ Dogmatyka	5.80

JĘZYK POLSKI.

Kędzierski. Elementarz	1.—
Kłosiński. Elementarz i rachunki	2.—
Mikulski — Wójcik — Kozera. Elementarz powszech.	2.50
Falski. Elementarz powiastkowy	1.60
„ Pierwsza czytanka	2.40
Niewiadomska. Czytanki dla szkół początk. rok I	2.—
„ „ „ „ „ rok II	2.20
Bogucka - Niewiadomska. Pierwsza książka do czyt.	2.50
„ „ Druga książka do czytania	3.—
„ „ Wypisy na kl. I	3.50
„ „ „ na kl. II	3.50
„ „ „ na kl. III	3.20
„ „ Nasi pisarze ich życie i dzieła	3.35
Wojciechowski. Wielcy pisarze	3.20
Galle. Wypisy polskie kl. wstęp. I	5.—
Tync i Gołąbek. Czytanki polskie na kl. I	4.40
Perkowska i Hertzberżanka Mowa ojczysta kl. wst.	4.40
„ „ „ „ kl. pierwsza	4.80
„ „ „ „ kl. druga	4.40
Reiter. Czytania polskie tom I	4.60
„ „ „ tom II	5.40
„ „ „ tom III	5.—
Niewiadomska. Pierwszy rok gramatyki	—.50
„ Drugi rok gramatyki	—.80
„ Trzeci rok gramatyki	1.—
„ Czwarty rok gramatyki	1.—
Szober. Gramatyka polska w ćwiczeniach zesz. I	—.90
„ „ „ „ zesz. II	1.40
„ „ „ „ zesz. III	1.50
„ „ „ „ zesz. IV	1.20
Stein i Zawiliński. Gramatyka języka polskiego	4.80
Szober. Gramatyka języka polskiego	10.—
Niewiadomska. Pierw. ćwicz. do nauki popr. pis. st. I	—.50
„ „ „ „ „ „ st. II	—.70
„ „ „ „ „ „ st. III	1.—
„ „ „ „ „ „ st. IV	—.60
Szober-Bogucka-Niewiadomska.	
Nauka pisowni we wzorach i ćwicz. zesz. I A.	1.—
„ „ „ „ „ zesz. I B.	—.70
„ „ „ „ „ zesz. II A.	1.20
„ „ „ „ „ zesz. II B.	1.—
„ „ „ „ „ zes. III A.	1.—
„ „ „ „ „ zesz. III B.	—.80
Bogucka-Niewiadomska. Podr. do ćw. ortogr.	2.60
Perkowska-Hertzbeżanka. Nauka popraw. pisan. cz. I	2.—
„ „ „ „ „ cz. II	2.—
„ „ „ „ „ cz. IV	3.—
„ „ „ „ „ cz. V	3.—
Galle. Krótka stylistyka	—.40
„ „ stylistyka cz. I	—.80
Wóycicki. Stylistyka i rytmika polska	3.60
„ Ćwiczenia porównawcze z dziedziny poetyki I	2.80
„ „ „ „ „ II	1.—
Osiecka. Dyktanda	3.50
Łoś. Zasady ortografji polskiej ze słownikiem	4.20
Próchnicki i Wojciechowski. Wypisy polskie tom IV	4.20
Wojciechowski. Wypisy polskie tom V	5.40
Chrzanowski i Wojciechowski. Wypisy polskie cz. I	7.20
Komarnicki. Historja literatury polskiej cz. I	2.50
„ „ „ „ cz. II	6.—
Kridl. Literatura polska cz. I	4.80
„ „ „ cz. II	4.50
„ „ „ cz. III	8.—
Chrzanowski. Historja literatury	8.—
Arct. Słownik ortograficzny języka polskiego 10.—	12.—
Wojciechowski. Dzieje literatury	8.—

JĘZYK NIEMIECKI.

Jakóbiec i Leonhard. Pierwsza książka niem.	3.20
„ „ Druga książka niemiecka	3.60
„ „ Trzecia książka niemiecka	4.40
„ „ Deutschland un die Deutschen cz. I	5.60
Jakóbiec. Deutschtum cz. I cz. II	6.60
„ „ cz. I	8.40
„ „ cz. II	10.—
Lorentz. Metodyczny kurs języka niemieckiego cz. I	4.20
„ „ „ „ „ cz. II	3.80
„ „ „ „ „ cz. III	4.50
„ „ „ „ „ cz. IV	4.—

GRAMATYKA. 3.50

Leder. Gramatyka niemiecka	2.50
„ Ćwiczenia niemieckie	2.50
Zagajewski. Początki języka niemieckiego cz. I	3.20
„ „ „ „ cz. II	2.80
„ „ „ „ cz. III	3.—
„ Zwięzła gramatyka niemiecka	1.—
„ Gramatyka języka niemieckiego	2.40
„ Wzory i tematy niem. korespond. handl.	2.80

JĘZYK ANGIELSKI.

Benni. Podręcznik języka angielskiego	3.60
„ Gramatyka angielska	—.80

JĘZYK FRANCUSKI.

Kielski. Lecons de Francais cz. I A i B.	2.20
„ „ „ cz. II	6.80
„ „ „ cz. III	5.80
Szarota. Pierwsza książka francuska	2.80
„ Druga książka francuska	3.—
„ Trzecia książka francuska	3.60
„ Paryż. czwarta książka francuska	6.—
„ Les provinces francaises piąta książ. fran.	7.20
Węckowski i Szarota. La France cz. I	3.60
„ „ „ „ cz. II	4.—
Kwiatkowski. La France et les Francais cz. I	3.—
„ „ „ cz. II	3.80
„ Gramatyka francuska cz. I	—.80
„ „ „ cz. II	1.50
„ „ „ cz. III	1.20

JĘZYK ŁACIŃSKI.

Lewicki. Wstępna nauka języka łacińskiego	8.20
„ Początki nauki języka łacińskiego cz. I	4.50
„ „ „ „ „ cz. II	4.80
Samolewicz. Gramatyka łacińska I	2.40
Samolewicz i Sołtysik. Gram. łac. II składnia	4.80
Sinko. Gramatyka łacińska	6.—
Szczepański. Wypisy łacińskie	4.40
Szczepański i Pilch. Ćwicz. polsko-łac. I — II	4.—
Koncewicz. Słownik łaciński	10.—
Frączkiewicz i Bednarowski. Pierwsza książka łac.	4.—
Frączkiewicz. Druga książka łac.	2.40
Caesar. Cemmentarii de Bello Gallico	3.40
Sinko. Wiązanka wierszy Owidjusza	4.80
Liwyusz. Dzieje Rzymskie	4.60
Sinko. Wybór z dzieł Wergiljusza	4.70
Kruczkiewicz. Słownik łacińsko-polski	28.—
Sinko. Poezje Horacjusza	7.20
Szczepański. Wybór mów Cycerona cz. I	3.20
„ „ „ „ cz. II	2.30
„ „ „ „ cz. III	2.60
„ Wybór z pism filozoficznych	3.60

HISTORJA.

Fischerówna. Pierwsza czytanka hist. pr. A.	1.60
„ „ „ „ pr. B.	1.60
„ Druga czytanka historyczna	2.40
Kisielewska. W służbie ojczyzny cz. I	2.10 — 2.50
„ „ „ cz. II	2.10 — 2.50
Gebert i Gebertowa. Opowiad. z dziejów Ojcz. cz. I	2.80
„ „ „ „ „ cz. II	2.80
„ „ „ „ „ cz. III	3.60
„ Opowiadanie z dziejów powszechnych cz. I	2.—
„ „ „ „ cz. II	2.50
„ Wypisy do dziejów ojczystych	7.20
„ Historja starożytna cz. I	2.80
„ „ „ cz. II	2.80
„ Historja starożytna dla semin.	2.90
„ Wypisy do historji starożytnej	4.20
Jarosz. Opowiadania z dziejów powszechnych cz. I	3.—
„ „ „ cz. II	3.20
Nanke. Historja średniowieczna	4.50
„ Historja nowożytna cz. I	6.20
„ Wypisy do historji średniowiecznej	3.60
„ „ „ nowożytnej cz. I	4.20
„ „ „ „ cz. II	4.80
Kłosowski. Historja starożytna	4.—

GEOGRAFJA.

Sawicki. Elementarz geograficzny	1.20
„ Geografja dla stopnia III	1.30
„ „ „ „ IV	1.30
„ „ „ „ V	2.—
„ „ „ „ VI	3.—
Sawicki i Witkwicka. Nauka o Polsce współcz.	4.—
Romer i Polaczkówna. Pogadanki Krajoznawcze	2.40
„ Geografja dla klasy II	2.60
Siwak. Geografja dla klasy III	5.—
Siwak. Geografja VI kl. szkół powszechnych	3.80
Radliński. Pięć części świata	5.—
„ Geografja Rzeczypospolitej Polskiej	5.—
Fuchs i Radliński. Geografja Europy	5.—
Sobiński. Geografja Polski	8.—
Sosnowski. Geografja Polski	6.40
Pawłowski i Mścisz. Geografja Ogólna	4.—
Pawłowski. Geografja Polski II	1.20
„ Geografja Europy	6.40
Pawłowski Janelli. Polska współczesna	4.20
Bzowski. Nauka o Polsce współczesnej	4.—
Bujak Pazdro-Próchnicki i Sobiński. Polska współ.	8.60
Pawłowski, Bystroń, Peretiatkowicz. Polska współ.	5.40

PRZYRODOZNAWSTWO.

Domaniewski. Pogadanki przyrodnicze cz. I	3.20
„ „ „ kl. II	2.80
„ „ „ kl. III	3.60
Dyakowski. Początkowa nauka o przyrodzie dla I — II	1.65
„ „ „ „ cz. III	1.90
„ Historja naturalna cz. I	3.20
„ „ „ cz. II	4.60
„ Przyroda dla oddz. IV	2.60
„ „ „ „ V	3.—
Nussbaum Hilarowicz Wiśniowski. Wiadom. z zoologji	6.—
Rostafiński. Botanika dla klas niższych	1.60
„ „ „ „ wyższych	2.80
Arct-Gołczewska. Podręcznik botaniki	6.80
Domaniewski. Podręcznik zoologji	3.—
Domaniewski i Kołodziejczyk. Podręcz. do nauki przyr.	8.60
Nussbaum Hilarowicz i Fuliński. Zoologja	8.—
Wiśniowski. Zasady mineralogji i geologji	4.20

HIGJENA.

Zgórski. Higjena	1.50
Karaffa-Karblut. Higjena publiczna	5.—
Noll. Zarys anatomji	3.50
Handelsman. Krótki zarys anatomji	2.70
Sosnowski. Anatomja — fizjologja człowieka	2.50
Wyhowski. Człowiek	4.50
Kopczyński. Zasady higjeny szkolnej	3.20

MATEMATYKA.

Krantz. Zbiór zadań rachunkowych I	—.70
„ „ „ „ II	—.80
„ „ „ „ III	1.10
„ „ „ „ IV	1.20
„ „ „ „ V	1.50
Sierzputowski i Klebanowski. Elementarz rach. I	—.96
„ „ „ „ II	—.80
„ „ Arytmetyka I	1.20
„ „ „ II	2.40
„ „ „ III	3.—
„ „ „ IV	3.—
Michułowicz. Podręcznik arytmetyki i algebry IV	2.80
„ „ „ „ V	2.80
„ „ „ „ VI	3.20
„ „ „ „ VII	2.—
„ „ „ dla seminarjum I	4.80
„ „ „ „ II	4.50
Okulicz. Zbiór zadań algebraicznych I	3.50
„ „ „ „ II	5.—
Gutkowski. Algebra elementarna I	3.20
„ „ „ II	4.—
„ „ „ III	4.20
Grabowski. Geometrja dla szkół pow. I	1.20
„ „ „ „ II	1.50
„ „ „ „ III-a	1.50
„ „ „ „ III-b	1.50
Kalicum-Chodowicki. Podręcznik geom. dla III kl.	2.90
Łomnicki. Geometrja cz. I	5.40
„ „ cz. II	4.20
„ „ cz. III	3.60
Zydler. Geometrja	7.—
„ Zarys geometrji analitycznej	7.—
Wojtowicz. Zarys geometrji	3.40
„ Trygonometrja	4.50
„ Tablice matematyczno-fizyczne	1.20
Schlömilch. Tablice logarytmiczne	2.80
Kranzt. Logarytmy	2.50
Rybkin. Zbiór zadań geometryoznych cz. I	1.80
„ „ „ „ cz. II	1.25
Łazarski. Zasady geometrji wykreślnej	3.—
Łazowski. Wiadomości z dziedziny geometr. wykrs.	3.20
Bartel. Geometrja wykreślna	8.—

FIZYKA I CHEMJA.

Alberti. Wiadomości z chemji	1.20
Koziński, Moycho. Fizyka i chemja I	5.— — 5.50
„ „ „ „ II	4.20 — 4.60
Złobicki. Fizyka	5.—
Kalinowski. Fizyka cz. I	10.—
„ „ cz. II	7.20

„ NAUKA FIZYKI. 6.—

Natanson i Zakrzewski. Nauka fizyki cz. I	2.10
„ „ „ „ cz. II	2.90
„ „ „ „ cz. III	10.—
Sporzyński. Fizyka tom I	5.60
„ „ tom II	5.20
„ „ tom III	3.80
Moycho i Zienkowski. Krótki zarys chemji.	5.60
Bruner, Tołłoczko. Chemja nieorganiczna	15.—
„ „ „ organiczna	5.40
Bolland i Duchowicz. Chemja organ.	6.—
Duchowicz. Chemja szkolna I	7.40
„ „ „ II	5.20
Duchowicz i Wiśniowski. Wiadomości z chemji	2.20

PSYCHOLOGJA, LOGIKA I INNE.

James. Pogadanki psychologiczne	1.80
Raaf. Psychologja elementarna	1.60
Fitchener. Początki psychologji	6.—
Borowski. Wykład psychologji I	1.60
„ „ „ II	1.60
Gadowski. Podręcznik psychologji	4.80
Witwicki. Psychologja cz. I	16.—
„ „ cz. II	14.—
Colvin i Bagley. Postępowanie człowieka	6.—
Biegański. Podręcznik logiki	1.60
Jevons. Logika	6.80
Sośnicki. Zarys logiki	2.10
Parandowski. Mitologja	6.80
Ernst. Kosmografja	6.—
Sumiński. Podręcznik biologji	4.—
Kociejowski. Początkowy kurs biologji	4.50

POMOCE NAUKOWE.

Romer. Powszechny atlas geograficzny I	24.—
„ „ „ „ II	15.—
„ „ „ „ III	14.—
„ Mały atlas geograficzny	8.—
Gustawicz. Atlas geograficzny mały	4.—
Kozenn. Atlas geograficzny	35.—
Niewiadomski. Atlas historyczny Polski	6.50
Natanson Leski. Szkolny atlas histor. cz. I	7.50
Romer i Niemcówna. Atlas krajoznawczy	7.—
Romer. Atlas Polski współczesnej	15.—

Prócz podanych podręczników księgarnia bogato za opatrzona we wszystkie pomoce naukowe do lektury, ma tematyki, historji geografji itd. oraz posiada duży wybór materjałów piśmiennych używanych w szkołach jako to— brystole, papiery, bibuły, obsadki, ołówki, kalki linje, krzywiki trójkąty tusze atramenty i wiele innych.

Kącik humorystyczny.

KOBIECA LOGIKA.

— Czy to prawda, że Elza ma tajemne troski.

— Naturalnie! Czy ci jeszcze o tem nie opowiadała?

W BIURZE POLICYJNEM.

— Zgubiłem flaszkę rumu: może ją ktoś przypadkiem tutaj przyniósł?

— Flaszki nie; ale tu chrapie uczciwy znalazca.

OSTROŻNA ŻONA!

— Małgosiu! Małgosiu! Wywieś zaraz papugę z sypialni; mogłaby nauczyć się tam brzydkich wyrazów, bo mój mąż nie może znaleźć spinki do kołnierzyka.

PODRÓŻ POŚLUBNA.

— Patrz, najdroższa, jakie piękne jest Sorrento.

— Śliczne, zawsze tutaj będę robiła podróż poślubną.

W DOMOWEM GOSPODARSTWIE.

Małżonek (tapetujący własnoręcznie pokój): Ależ ten klej jest znakomity!

Żona: Co ty robisz to przecież zupa!

ROZTARGNIONY.

Znakomitość do młodej damy: Czy pani życzy sobie jeszcze czegoś odemnie oprócz mego autografu?

Młoda panna: Tak jest, proszę o pióro, z powrotem.

OGLĘDNE WYRAŻENIE.

I-sza przyjaciółka: No i jak wypadło twoje pierwsze rendez-vous?

II-ga przyjaciółka: Niestety nie mogliśmy się znaleźć...

I-sza przyjaciółka: To pech! A w jaki sposób to się stało?

II-ga przyjaciółka: Całkiem prosto. On na rendez-vous nie przyszedł...

GADA SAMO DO SIEBIE.

Państwo Dulscy, mają lokatora, który posiada radio z głośnikiem. Pewnego wieczoru lokator wychodzi z domu i przez roztargnienie zostawia nastawiony głośnik.

— Marysiu! woła pani Dulska — zajrzyj no do pokoju pana Pikulskiego, ktoś tam wszedł.

Marysia wraca po chwili:

— Niema nikogo, tylko radio gada samo do siebie.

TRZEBA PRZENICOWAĆ.

— Laura nie jest piękna to prawda, ale ona ma dużo wewnętrznego powabu.

— Trzeba ją tedy przenicować.

ZA PÓŹNO!

Pewien artysta cyrkowy telegrafuje do dyrektora cyrku:

„Mam nadzwyczajny numer tresowanych gęsi, kur, kaczek i królików. Jestem wolny od zaraz".

Po 2-ch miesiącach dostał list od dyrektora cyrku:

„Ofertę pańską przyjmuję. Proszę przyjeżdżać".

Odpowiedź na to brzmiała:

„Za późno! Numer został zjedzony".

ZNIŻKA KOLEJOWA.

— W jaki sposób nastarczy pan rok rocznie ze swojem dziewięciorgiem dzieci podejmować letnie wycieczki i to dosyć dalekie?

— W bardzo prosty! Gdy przychodzimy na dworzec, dzieci mówią do mnie „panie nauczycielu". No, i dostajemy zniżkę, jako wycieczka szkolna.

POMYSŁOWY.

— Matka do synka — ucznia. Mówiłam ci tyle razy, Kaziu, ażebyś nie stawiał kałamarza na białym obrusie, bo możesz obrus splamić.

— Kazio. A ja postawiłem kałamarz, żeby nie było widać dziury, którą przedtem w obrusie wyciąłem.

ZAPISY NA M.U.L.

Począwszy OD PONIEDZIAŁKU, DNIA 3-go WRZEŚNIA DO ŚRODY 5 WRZEŚNIA b. r. WŁĄCZNIE.

Miejski Uniwersytet Ludowy w Sosnowcu przyjmować będzie

zapisy do szkoły wieczorowej oraz na wyższe kursy M. U. L.

Zapisy odbywać się będą **w gmachu przy ulicy Nowokościelnej Nr 2-a,** gdzie wszyscy zainteresowani winni się zgłosić ze świadectwami szkolnemi.

W tychże dniach przyjmowane będą również zapisy do chóru miejskiego Uniw. Lud., oraz na kurs języka międzynarodowego ESPERANTO. 4941

3-LETNIA ŚREDNIA ZAWODOWA Z PRAWAMI

MĘSKA SZKOŁA HANDLOWA

P. PŁOCKIEGO 4842

w SOSNOWCU, UL. TARGOWA 12

PRZYJMUJE ZAPISY NOWYCH UCZNIÓW.

Szkoła Muzyczna Gry Skrzypcowej

Prof. BOLESŁAWA MAZURKIEWICZA

Program: Warszawskiego Państwowego Konserwatorjum Muzycznego.

Zapisy przyjmuje: poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godziny 3 popoł. do 7 wiecz.

Przedmiot: Specjalne skrzypce i zasady muzyki (teorja). Przyjmuje również zapisy na lekcje prywatne godzinne. 4785

Opłata niska! Lekcje rozpoczynają się od 1 września 1928 r. Opłata niska!

Sosnowiec, ul. Modrzejowska 39, telefon 1-20.

GIMNAZJUM MĘSKIE

Zrzeszenia Rodzicielskiego

z prawami szkół państwowych

SOSNOWIEC, UL. DZIEWICZA Nr. 4 (dom własny) TELEFON Nr. 3-96.

Zapisy i egzaminy wstępne w II terminie do 15 września.

Opłata w kl. II 55 zł. mies. Dla niezamożnych ulgi. Dzieci pracowników państwowych korzystają ze zwrotu wpisu.

Kancelarja Gimnazjum czynna od godziny 8-ej do 14-tej

4943 DYREKCJA

3-letnia Szkoła Handlowa

Marji Bojarskiej

w Będzinie

podaje do wiadomości, że do klasy I przyjmowane są uczenice bez różnicy wyznania na podstawie świadectwa ukończenia 7 klas szkoły powszechnej lub 3 klas gimnazjum. 4968

Zapisy codziennie w kancelarji szkoły, Kołłątaja 45 od godziny 10—13

GIMNAZJUM ŻEŃSKIE

J. KRZYMOWSKIEJ i W. REPLINSKIEJ

w Będzinie mieści się przy ulicy Kołłątaja Nr 35.

POCZĄTEK LEKCJI W PONIEDZIAŁEK DNIA 3 WRZEŚNIA O GODZINIE 8 EJ RANO. 3932

Nie szczędźmy grosza na L. O. P. P.

6-io kl. Liceum żeńskie

(z prawami) 4935

S. Podkajowej

w SOSNOWCU

ulica Kołłątaja Nr. 11

przyjmuje zapisy do klas: 1. 2. 3. 4. 5 6 i wstępnych

KONCESJONOWANA

SZKOŁA

pisania na maszynach czynna codziennie od godz. 8 rano do 8 wiecz.

Wpisy i informacje w księgarni „Polonja" Sosnowiec, Hale „Rozwoju" Tel. 5-36. 4954

3-go września nowy kurs.

Książki szkolne

nowe i używane poleca

Księgarnia „POLONJA"

Sosnowiec, Hale „Rozwoju".

4955

Baczność!! 4956

Bloki, bruljony, zeszyty i materjały piśmienne posiada w wielkim wyborze i po cenach konkurencyjnych

A. PLACKOWA

Sosnowiec, Hale „Rozwoju".

Salon Fryzjerski dla Pań 4907

„HYGJENA"

w Sosnowcu, ul. Modrzejowska 24, TELEFON Nr 8-63

zawiadamia Sz. Panie, iż z dniem 1 września br. zaangażowany został nowy personel składający się z najlepszych sił w zakresie fryzjerstwa

Modne czesanie i wodna ondulacja.

Ostrzeżenie. Przy kupnie należy akcentować i wyraźnie żądać tylko ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM" Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu i wystrzegać się naśladownictw, uporczywie polecanych w podobnem do naszego opakowaniu.

WŁOSÓW wypadanie, łupież, łysienie usuwa „Esencja Chinowo-Chmielowa" i „Mydło Chinowo - Chmielowe". (z Kogutkiem) Sprzedają apteki i składy apteczne. Główny skład Apteka Gąseckiego, ul. Frela Nr. 16. 5277

Dziewczę z Łowicza powiada:

Moja bielizna jest zawsze śnieżno-biała, bo w wyborze mydła jestem bardzo ostrożna. Używane przezemnie mydło musi oszczędzać bieliznę, być wydajne i tanie. Dlatego też zawsze kupuję:

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

KSIĄŻKI SZKOLNE

zeszyty i przybory szkolne we wielkim wyborze

POLECA

KSIĘGARNIA M. BARTNIK

Telef 4 2-63 Będzin, Sączewskiego 25. Telef. 4-63

KSIĄŻKI SZKOLNE

ZESZYTY I PRZYBORY SZKOLNE

WE WIELKIM WYBORZE

POLECA

Księgarnia A. RINGMAN

Dąbrowa-Górnicza, Sienk ewicza Nr. 1.

TELEFON 1-55. 4990

NAJTANIEJ przybory szkolne i rysunkowe

oraz wszelkie materjały piśmienne poleca

JÓZEF HLAWSKI, Sosnowiec, 3-go Maja 23.

KAŻDY KUPUJĄCY OTRZYMUJE WARTOŚCIOWE PREMJE.

KALENDARZE SZKOLNE, SUSZKI, PIÓRNIKI i t. p.

4971 BEZPŁATNIE PRZY ZAKUPNIE OD 5 ZŁ.

NA DOGODNYCH WARUNKACH

SPRZEDAJĘ: porcelane, nakrycia stołowe, aluminium, wyroby ze szkła, galanterje stalową i blaszaną. Także wypożycza się nakrycia stołowe na wesela i zabawy

ROZWÓJ W SOSNOWCU ULICA MODRZEJOWSKA

49[illegible]8 Z poważaniem

A. KOŁTON.

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.

Sypialnia dębowa do sprzedania z powodu wyjazdu. Sosnowiec Piłsudskiego 16 m. 5. 4901-2

Meble różne biurka, kredensy, otomany mofitetowe dywanikowe w różnych kolorach kozetki materace własnego wyrobu za gotówkę i na raty Sosnowiec-Pogoń ulica Nowopogońska 17, Bracia Antczak 4898-y

Do sprzedania dom Wiadomość Sosnowiec, Staropońska 19 Władysław Łabuś. 4868-2

Niebywała okazja! Tartak w Dąbrowie Górniczej, ul. Wałowa 10, tel. 1-17, celem wyprzedania nagromadzonego zapasu trocin, do każdych zakupionych dwóch fur trocin dodaje w miesiącu sierpniu r. b. bezpłatnie jedną furę 4329-4

POMNIKI gotowe, w wielkim wyborze po cenach możliwie niskich poleca zakład kamieniarski JANA ZAGÓRSKIEGO, Sosnowiec, Aleja № 8. Tam się wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres kamieniarstwa. 1863

Tokarkę kupię Zgłoszenia Kurjer Zachodni pod „zaraz" 4826

Kupię rower „BSA" przedwojenny Zgłoszenia administracja pod „BSA" 4825

Magiel mało używana do sprzedania zaraz Sosnowiec, Piłsudskiego 86 Piwiarnia 4989

Samochód Ford w dobrym stanie sprzedam. Sosnowiec, 1-go Maja 21 u portjera. 4931-2

Maszynę bębenkową krytą z czterema szufladami i zwyczajną bębenkową czółenkową Singera używaną okazyjnie tanio sprzedam na dogodnych warunkach. Sosnowiec, Sielecka 27. 4932

Do sprzedania morga lasu w Poraju cena 4.500 zł. Częstochowa ul. Kościuszki 33, Chwiła. 4859

Do sprzedania. Dom drewniany 6 izbowy w Poraju pod Częstochową Wiadomość: Urząd Gminy Poraj. 4852

Z powodu wyjazdu odstąpię kawiarnię dobrze prosperującą. Wiadomość Kurjer Zachodni w Będzinie. 4911

Najtańsze źródło sprzedaży różnych mebli za gotówkę i na raty. Sosnowiec, ul. Warszawska 22 Borzykowski. 4923

Dom nowowybudowany do sprzedania 7 ubikacji w tem 3 wolne. Wiadomość, Kurjer Zachodni. 4926

Do sprzedania maszyna do wyrobu trykotaży i pończoch maszyna specjalna motorowa Singera do grubego szycia Sosnowiec 3-go Maja 5, A Gaik 4249

Wytwórnia betonu poleca: dachówkę, cembrowiny, rury, rurki-dreny, płyty chodnikowe, słupy i inne, Feliks Stajno, Łagisza 4959

Pianino „Schrodera" koncertowe prawie nowe sprzedam Będzin Kołłątaja 30 Barenblatt 4957

Kafle sprzedaje fabryka „Ujejsce" Dojazd przez Ząbkowice lub Wojkowice 4640

Kupię używane pianino lub fortepjan Kurjer Zachodni pod „Oferty szczegółowe" 4827

Cegła maszynowa I jakości, w każdej ilości sprzedaje po zniżonej cenie A Golasowski Przedsiębiorca Budowlany i właściciel cegielni w Mysłowicach ul Krakowska 12 49693

Maszynę krytą z czterema szufladami używaną bębenkową Singera sprzedam tanio i czółenkową Singera 175 zł Sosnowiec Narutowicza 20 Targ sielecki Harlak 4966

Okazyjnie garnitur smokingowy nowy tanio do sprzedania Krawiec Piasecki Wiejska 14 4970

Posady i prace.

Służąca uczciwa pracowita z dobrym gotowaniem potrzebna Wawel Niska Nr. 1 parter 4933

Potrzebny korepetytor-(ka) języka niemieckiego Kurs klasy 7-ej Wiadomość Kurjer Zach. 4884-3

Poszukuje wspólnika lub wspólniczki z niewielkim kapitałem i współna pracę do otworzenia cukierni. Wiad. „Kurjer Zachodni" w Będzinie 4910

Inteligentna panienka poszukuje posady gospodyni Zgłoszenia Kurjer Zach pod Inteligentna 4947

Poszukuje się służącej z umiejętnością gotowania Wiadomość w sklepie galanteryjnym p. J Wartaka 4964

Różne.

Wałdon Franciszek zamieszkały w Będzinie przy ul. Kołłątaja 50 poszukuje żony Marji z domu Hartelów, która zaginęła podczas wojny europejskiej. 4915

Domowe i smaczne obiady po cenie 1 zł. 20 gr. do 2 złotych, wydaje na zamówienie od godziny 12 do 15. Ulica 1 Maja Nr. 17 m. 22 pierwsza sień od mostu wejście od ulicy. 4878-2

KAMASZE z gumowemi podeszwami zeluje i fleku je Sosnowiec, Czysta 9 Kowalski 4939

Do wydzierżawienia: w Poraju pod Częstochową duży dom ze salą 9x15 m. sceną oraz małem mieszkaniem. Stosowny na kino, restaurację lub t. p. Wiadomość Urząd Gminy Poraj. 4853

Podaję do wiadomości, słońce będzie drugie przy Lodowatem Morzu ja go zbuduję. Z poważaniem, Aleksander Krawczyk Szczęśliwy zamieszkuje w Zawierciu 4891

Wzywam Józefa Łukasa do zwrotu blanko weksla na zł. 100 — wystawionego przez Władysława Kleszcza gdyż takowy jest już zapłacony. Władysław Kleszcz. 4925

Radjoamatorzy! Proszę odwiedzić skład, zaopatrzony w najnowsze artykuły radjowe przy biurze technicznem Inż. Antoni Nowicki, Dąbrowa Kościuszki 42 tel. 8. 4930

Proszę panów, którzy jechali furą w sobotę dnia 25/VIII i wzięli mego bigiowego pieska wabi się Laluś zechcą odprowadzić za wynagrodzeniem Sosnowiec Sienkiewicza la m 2

Żurnale mód w wielkim wyborze najświeższe damskie i męskie poleca Józef Hlawski, Sosnowiec, 3-go Maja 23 4972-9

spowodowane skutkiem zwiększonych kosztów utrzymania, zmniejszenia dochodów i bezrobocia, nakładają na każdego rzetelnego fabrykanta obowiązek, żeby artykuły swe przez racjonalną gospodarkę wyrabiał i sprzedawał możliwie jaknajtaniej. Każde zdzierstwo albo lichwiarski wyzysk biednych konsumentów, a w szczególności skłopotanych gospodyń domu, należy najenergiczniej napiętnować. Przewodnią zasadą przy fabrykacji znanego powszechnie mydła „Kołłontay" jest dać towar: bezwarunkowo lepszy — bezwarunkowo tańszy — zaniechać bezwarunkowo wszelkich zbytecznych i drogich upiększeń! Proszę Szanownych Pań o poparcie tych rzetelnych zasad i nie wierzyć nigdy, że mydło droższe musi być bezwarunkowo lepsze. Ciężko zapracowany grosz nie wydawajcie tam, gdzie nie potrzeba. Na specjalną uwagę Szan. Pań zasługuje jedynie mydło „Kołłontay z pralką".

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927. Zastępca: A. M. Redlitz, Będzin, Kołłątaja 34.

Nauka i wychowanie.

Pracownia Damska wykonywa wszelką robotę damską z własnych materjałów za gotówkę i na raty przyjmuję do mereżkowania Dąbrowa Krótka 5 4963

Wydaje obiady bardzo smaczne ceny przystępne Ulica Leszno 3 Rudakowa 4869

Nauczyciel rutynowany udziela lekcji prywatnych w przedmiotach fizyko-matematycznych według programu szkoły średniej. Ul. Robotnicza Nr. 1. 4603-2

Kursy rękodzielnicze Zofji Mroczkowskiej - Piradoff w Katowicach i Królewskiej Hucie. Zapisy przyjmuje codziennie od 1-3 pp. kancelarja Katowice, plac Miarki 2 II p. Rozpoczęcie wykładów 1-go września. 4836-5

Koncesjonowane kursy kroju i szycia Zabrowskiej. Przyjmuje się zapisy na nowy kurs. Sosnowiec, Piłsudskiego 18 4468-4

Kursy kroju sukien bielizny, haftu ręcznego maszynowego. Zapisy przyjmuje Nowakowska Sosnowiec, Kołłątaja 11. 4927

Nauczycielka rutynowana udziela lekcyj w siebie w kompletach dzieciom od lat 6-ciu i wzwyż przygotowuje do szkół średnich Piłsudskiego 64 II p. 4944-4

Potrzebna nauczycielka historji liceum Podhajowej ul Kołłątaja 3 4946

Udzielam lekcji gry fortepianowej Adres Kurjer Zach dla „Sumienny" 4945

Lokale.

Pokój umeblowany, oddzielne wejście do wynajęcia. Sosnowiec Piłsudskiego 70, sklep. 4917-2

Poszukuje się pokoju umeblowanego z wygodami w śródmieściu Zgłoszenia Sosnowiec, Hotel Victoria pokój Nr 6 4937

Potrzebny pokój z całodziennym utrzymaniem dla 2 osób przy rodzinie Zgłoszenia księgarnia „Polonia" Hale Rozwoju 4948

Pokój z umeblowaniem jest do oddstąpienia osobie inteligentnej Będzin, Sienkiewicza 1 4960

Dwóch panów poszukuje zaraz umeblowanego pokoju w śródmieściu z oddzielnym wejściem z całodziennem utrzymaniem Wiadomość J Hlawski 3-go Maja 23 4973

Potrzebny pokój z oddzielnem wejściem w śródmieściu Sosnowca lub w pobliżu Zgłoszenia do administracji Kurjera Zachodniego pod „Na tychmiast" 4965

Zgubione dokumenty.

Kisner Szyja z Zawiercia zgubił paszport wydany przez Starostwo Będzińskie. 4920-3

Szwarcbaum Jerala z Zarek zgubiła książeczkę wojskową unieważnia. 4875-2

Stępkowski Władysław zgubił wyciąg z ksiąg ludności Dąbrowy-Górniczej i książkę Kasy chorych z Sosnowca i legitymację na zasiłek PUPP w Sosnowcu 4962

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie **7 Zł.**

Cena egzemplarza **20 groszy.**

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-łamowy układ 4-szpaltowy	60 gr.
W tekście	45 „
W tekście, w kronice	60 „
Za tekstem	5 „ 25 „

Nekrologi do 200 wierszy 50% taniej.

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 25 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł.

Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia ozdobne i tłustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe.

W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.

Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25% droższe.

Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń, administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Deblińska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Filje i agentury własne: Będzin, Małachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.

Redaktor: TADEUSZ OPIOŁA. Druk. „Kurjera Zachodniego" w Sosnowcu. Deblińska 1. Wydawcy: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI".